

Datum vergadering : 2 november 2023

Aanwezig in de raadszaal:

Raadsleden:

Leefbaar 3B : Don van Doorn, Jean Paul Meuldijk, Jan Pieter Blonk, Marjolein Gielis, Johan Philippens, Machiel Crielaard

WIJ Lansingerland : Jan Jumelet, Mark Bik, Bianca Boonstra, Abdel Afalah, Jan Alsemgeest

CDA : Jan Willem van den Beukel, Nelleke Bouman, Frans Ammerlaan, Job Halkes, Charles van Harn

VVD : Matthijs Machielse, Marloes Draak, Ed van Santen, Christiaan Toussaint

D66 : Ineke den Heijer, Brecht Weerheijm, Ronald van der Stad

ChristenUnie : Kees-Willem Markus, Paul Lieverse, Arjen Hofman

GroenLinks : Marko Ruijtenberg

PvdA : Hamid Azzouzi

VOOR Lansingerland : Petrine van Olst

Wethouders : Leon Hoek, Simon Fortuyn, Michiel Muis en Titia Crossen

Voorzitter : Pieter van de Stadt

Griffier : Eveline Hamelink-van Rens

Afwezig:

Leefbaar 3B : Leon Erwich

WIJ Lansingerland : Chantal van Weede

CDA : Dave Bergwerff

VVD : Ivo de Graaf

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, om 20.00 uur: Goedenavond, leden van de raad, college, griffie, de vaste ondersteuning, gelukkig, waar zouden we zijn zonder hen, zeker bij de begrotingsraad, en natuurlijk onze ondersteuning en alle belangstellenden op de publieke tribune, ik zie o.a. duo-raadsleden, goedenavond, en iedereen die thuis meekijkt en -luistert. We hebben vandaag een bijzondere raadsvergadering, het is 2 november, dat betekent de begrotingsraad over de begroting voor het komende jaar 2024. Nog geen begroting voordat wij de vaste zaken doorlopen. Bericht van verhindering van de heer Erwich, die overigens de hartelijke groeten doet vanaf de andere kant van de wereld, mevrouw Van Weede, de heer De Graaf, de heer Bergwerff, die 4 zijn vandaag afwezig, dus we zijn met 29 aanwezig.

2. Trekken van het lot ter bepaling van het raadslid bij wie een eventuele stemming zal beginnen

De voorzitter: De griffier heeft mevrouw Gielis getrokken.

3. Spreekrecht voor niet-raadsleden

De voorzitter: Mevrouw Goudriaan van Welzijn Lansingerland heeft zich gemeld.

Inspreker 1:

Mevrouw Goudriaan: Voor me ligt een uittreksel van wat we doen, een greep van de activiteiten en dienstverlening die wij bieden in de gemeente Lansingerland. Twee weken terug heb ik een schrijven aan u gedaan via de commissievergadering, maar ik had vanavond toch de behoefte om in te

spreken. Het aantal ouderen neemt rap toe, ouderen die tegenwoordig wel langer vitaal blijven, dat weet u allemaal, dat zien we allemaal, maar daarna toch het laatste stuk van hun leven, het schijft alleen wat op, een lang stuk minder zelfredzaam kunnen zijn. U gaat wellicht instemmen met een amendement waardoor een deel van diverse bezuinigingen op het sociaal domein worden teruggedraaid. Maar helaas is het amendement niet op ons van toepassing. Waarom? We hebben het bericht gekregen dat we € 100.000 moeten bezuinigen op 4 prestatieafspraken. Dat is o.a. het werven van vrijwilligers, wat juist steeds meer inspanning kost, dat weten wij allemaal. Een ander voorbeeld is, het verzorgen van informatieavonden, belangrijk voor senioren zodat zij zichzelf kunnen informeren en daarmee aan de slag kunnen, die tegenwoordig erg goed worden bezocht, een efficiënte manier van informatieoverdracht. Ik wil u graag uitleggen hoe de kosten van die prestatieafspraken zijn opgebouwd. De helft van zo'n prestatieafsprakenkosten bestaat uit uren, die daar direct inzitten, die kunnen dus niet meer uitgevoerd worden. De andere helft betreft huisvesting, organisatiekosten, een stukje overhead, die blijven natuurlijk staan. Huisvestingskosten kan ik niet beïnvloeden, sterker nog, door de aanbesteding is Sportfondsen overgegaan naar Optisport en hebben wij een huurverhoging van 14% gekregen. Daar kan ik niets aan doen. Rest mij dan dat bedrag, de helft ongeveer, weg te halen bij andere prestatieafspraken, bij andere stukjes van dienstverlening voor de inwoners van Lansingerland, want arbeidskosten, personeelskosten is eigenlijk de enige grote knop waar ik aan kan draaien. Natuurlijk doen wij ons best om inkomsten te verhogen, er zit al een stukje in de begroting, onze inkoop zo goed mogelijk te doen, te vervangen door goedkopere of betere. Maar nog, mijn enige invloed kan ik uitoefenen op mijn personeel. De kwaliteit van onze dienstverlening zal over de hele linie terug moeten. Het is extra zuur en bijna niet te verkopen aan mijn medewerkers, dat ons gevraagd wordt om een betere locatie te bedienen in Berkel, wat we overigens heel graag willen, waar we alles voor doen, maar dat datzelfde bedrag te bezuinigen op personeel. Of met andere woorden: meer locaties en minder dienstverlening. We twijfelen eraan of dit een goede ruil is. De vergrijzing gaat de komende jaren pas echt goed beginnen in Lansingerland, want we lopen wat achter vanwege heel veel nieuwbouw. Ik vertrouw daarom op uw wijsheid. Dank u wel.

De heer Azzouzi, PvdA: Dank voor het inspreken. U zei dat voor huisvesting een bedrag is gevraagd aan de hand van prijsstijgingen en indexering. In het amendement dat wij nu hebben, hebben wij de indexering wel toegestaan. Lost dat het probleem op of niet? Mevrouw Goudriaan: Ik begrijp van degene die de subsidie verklaart aan ons, dat er royaal met indexaties naar ons toe is gewerkt, maar we moeten 4 dingen minder doen. Op kosten is de indexatie wel toegepast, maar 4 taken van ons worden geschrapt. Dat zijn uren en ook een stukje huisvesting, want die zitten verrekend in de taken.

De heer Van den Beukel, CDA: Dank u wel voor uw duidelijke inspraak. In de tegenbegroting van het CDA willen we het hele bedrag daar laten waar het zit bij het welzijnswerk voor ouderen, juist om redenen die u noemt. Maar in de commissie heb ik een geluid gehoord, wat me gerust leek te stellen, alleen, uw inbreng lijkt dat tegen te spreken. Ik heb van de wethouder begrepen, ik heb het verslag nog niet gelezen om het na te pluizen, ik heb van de wethouder gehoord, dat eigenlijk de taken die u niet meer gaat doen ook geen prioritaire taken meer zijn vanuit de gemeente. Terwijl, ik hoor u zeggen, het werven van vrijwilligers, dat heeft u in de hele breedte nodig. Herkent u het beeld, dat de wethouder schetste, dat u eigenlijk prima met minder toekunt en tegelijkertijd nog het gemeentelijk beleid kunt uitvoeren? Mevrouw Goudriaan: Het gemeentelijk beleid is opgesplitst in een aantal delen, wettelijke, verplichte taken, de wet op het ondersteunen van mantelzorgers, ouderen adviseren over de toegang naar WMO-voorzieningen, dat zijn wettelijke taken, daar kunnen we niet veel aan doen, daar kan de wethouder niet veel aan doen. En er zijn taken, die u als raad kiest, bijvoorbeeld: hoeveel tijd stoppen wij erin, betalen wij, zodat wij alle organisaties in Lansingerland kunnen helpen bij het werven van vrijwilligers voor verenigingen, maar ook voor

Laurens, Humanitas. Dat is een taak waar u over kan gaan in meer of mindere mate. Van zulke taken is gezegd: 4 kunnen er wat minder of helemaal stoppen.

De voorzitter: Dank voor uw inspreken. U kunt het debat volgen of thuis meekijken, dat kan ook achteraf.

4. Vaststelling van de agenda

De voorzitter: Er is maar 1 agendapunt, dat is agendapunt 5, de begroting 2024-2027. Stemt u daarmee in? Ja, dan stellen we de agenda zo vast.

5. Bespreekpunten:

5.a Begroting 2024 - 2027

De voorzitter: Het is een doorkijkje tot het jaar 2027. Die cijfers zijn ongetwijfeld wat minder vast, omdat u ze volgend jaar weer zult zien en vaststellen, maar het is goed om als raad dat doorkijkje te hebben om ook uw wensen op de lange termijn daarin kenbaar te maken, omdat je, zoals mevrouw Goudriaan al zegt, partijen ermee kunt behoeden voor verrassingen. Het college heeft aan de raad een voorstel gedaan, dat heeft de raad in de raadscommissie besproken. De raad heeft daarna overleg gehad, nagedacht en voorstellen gedaan om de begroting aan te passen naar de wensen van de raad. Afgelopen woensdag hadden we het debat en nu gaan we de uitkomsten van dat debat zien. Er is een aantal voorstellen ingediend, in totaal 7 amendementen, dat zijn directe wijzigingen van de begroting. Dan zegt de raad: dit getalletje wordt dat getalletje. En er zijn 8 moties ingediend, dat zijn verzoeken aan het college om bepaalde dingen, die te maken hebben met de begroting te doen of na te laten. We gaan kijken waarom de raad die amendementen en moties indient en hoe de raad daarover gaat stemmen. Uiteindelijk hebben we aan het eind van de avond de begroting voor volgend jaar. Tenslotte bij deze inleiding wil ik namens de griffier en iedereen aan mijn kant van de tafel, de griffier, de commissiegriffiers en de collega's van financiën hartelijk danken voor al hun inspanningen om duidelijk te maken dat de voorstellen, die we vandaag bespreken, ook technisch kloppen. Namens de griffier en mijzelf, hartelijk bedankt collega's van financiën. Dan gaan we naar de raad. We doen een nulde termijn om de amendementen en moties in te dienen. Ik verzoek u zich echt te beperken tot het dictum, anders grijp ik gelijk in. Het dictum is bij een amendement de concrete, technische wijziging, die u voorstelt. En bij een motie het verzoek aan het college. De rest hoeft niet, want u krijgt in de eerste termijn alle gelegenheid om het toe te lichten. Verder kennen we de tekst, want die heeft u allemaal met elkaar besproken. Conform afspraak en verzoek van de raad ga ik voor de nulde termijn naar de PvdA.

De heer Van den Beukel, CDA: Ik heb weleens gemerkt, dat het voorlezen van de amendementen op verschillende manieren wordt geïnterpreteerd. De één leest hem letterlijk voor en dan wordt het een hele lap tekst en heel technisch, de ander parafraseert de essentie van het amendement. Wat heeft uw voorkeur? Dan zijn we daar consequent in. De voorzitter: In de nulde termijn echt alleen het dictum, dus het verzoek en niet de overwegingen. Maar in uw eerste termijn raad ik u aan om de overwegingen voor te lezen, omdat ze daarmee natuurlijk duidelijker zijn. De overwegingen maken ook uw verhaal duidelijk, waarom u de motie of het amendement indient. Bij het amendement wel het hele stuk, meneer Van den Beukel: indieners stellen het volgende amendement voor. De eerste, die de heer Azzouzi gaat voorlezen, is het een hele lap tekst, tot het woordje toelichting. Ik weet niet hoe je tabellen voorleest, de heer Azzouzi weet het, die is helemaal voorbereid. We gaan het uittesten. Als het niet goed werkt, krijg ik een seintje van de griffier en dan doen we het gewoon opnieuw.

Nulde termijn

De heer Azzouzi, PvdA: Gaat het nu alleen om de amendementen of ook om de moties?

De voorzitter: Ook de moties. De heer Azzouzi:

A2023-032 Gezamenlijk één sluitende begroting

De begroting 2024-2027 vast te stellen met dien verstande dat het budgettair effect van de septembercirculaire wordt toegevoegd aan de begroting 2024-2027; ombuiging 4.26a 'lagere indexering activiteitenaanbod' terug te draaien voor €170.000 en de dekking hiervoor te halen uit het nominaal accres van de septembercirculaire. Uit het resterende structurele begrotingssaldo, dus na de september circulaire, de volgende ombuigingen terug te draaien. Verhogen kosten gehandicaptenkaart € 27.000. Jeugd, stoppen met pilot Steunouder € 50.000 structureel. Stoppen met de Rotterdampas € 150.000 structureel. Stoppen met hanging baskets € 15.000 structureel. Stoppen met plaatsen van kerstbomen € 15.000 structureel. Stoppen beleid dierenwelzijn € 112.000 structureel. Taakstelling economie € 75.000 structureel. Investeren motie menstruatiearmoede wel uitvoeren € 20.000. Komt neer op een bedrag van € 464.000. Er een taakstelling gerealiseerd wordt op begrotingsknop 6.5 en hiervan niet slechts één maar twee bewaakte fietsenstallingen geëxploiteerd worden in plaats van drie, verminderen toezicht. De begroting verandert hierdoor in financiële zin niet. Een bedrag van € 1.258.000 aan de algemene reserve te onttrekken ter dekking van incidentele mutaties in 2024 en het positieve saldo van de jaarschijf 2024 van de begroting van € 221.000 toe te voegen aan de algemene reserve, met dien verstande dat het positieve saldo van de jaarschijf 2024 gewijzigd door dit amendement wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Het negatieve saldo van de jaarschijven 2025, 2026 en 2027 van respectievelijk € 1.248.000, € 11.356.000 en € 13.102.000 van de meerjarenbegroting te onttrekken aan de algemene reserve, met dien verstande dat dit amendement financieel verwerkt wordt in de jaarschijven 2025, 2026 en 2027.

Dat was het amendement, dan ga ik naar de motie.

M2023-020 Intensiveren onderzoek bij aanvraag uitkering vanwege besparing op uitkeringen behoeft strakke projectorganisatie

Verzoekt het college om aan de raad uiterlijk 31 december 2023 het projectplan beschikbaar te stellen dat de basis vormt voor de uitvoering van de intensivering van het onderzoek bij de aanvraag van uitkeringen. In dat projectplan uitdrukkelijk aan te geven hoe de uitvoering van het onderzoek zich zal verhouden tot het maatschappelijk breed gedragen vertrouwensbeginsel. De raad medio 2024 te informeren over de tussenstand met betrekking tot de effectiviteit van deze maatregel met inbegrip van de toepassing van het vertrouwensbeginsel in de praktijk. De ASD te vragen om het college te adviseren over het op te stellen projectplan.

De heer Van Doorn, L3B: Namens WIJ, D66, CU en CDA dienen wij het volgende amendement in.

A2023-033 Coalitieakkoord in stand in één pakket

Indieners stellen het volgende amendement voor, waarbij de volgende beslispunten van het raadsvoorstel worden gewijzigd. De Begroting 2024-2027 vast te stellen, met dien verstande dat de volgende aangekondigde ombuigingen worden teruggedraaid. Punt 2.1b uitstel uitbreiding BOA's, uitstel halveren met € 150.000. Punt 6.1 fietsveiligheidsmaatregelen € 55.294. Punt 5.7a openbare verlichting, scenario 3 openbare verlichting € 23.363. Punt 6.6 stoppen met kleine thema's energie- en klimaatbeleid € 25.000. Punt 6.14 betrekken burgers, bedrijven en scholen bij klimaatadaptatie € 18.000. Punt 3.6 stoppen met subsidieregeling Levendig Lansingerland € 35.000. Dat telt op naar een totaal teruggedraaien ombuigingen € 306.657. De volgende mogelijke ombuigingen/intensiveringen worden ingezet ter dekking van de hierboven genoemde ombuigingen. OV.1 intensivering

burgerparticipatie, bedrag verlagen met € 125.000. Uitvoering proeftuinen € 63.000. Strategische advisering / lobby € 58.750. Stelpost onvoorzien terugbrengen met € 60.000. In totaal telt dat op naar € 306.750. Een bedrag van € 1.258.000 aan de algemene reserve te onttrekken ter dekking van incidentele mutaties in 2024 en het positieve saldo van de jaarschijf 2024 van de begroting van € 221.000 toe te voegen aan de algemene reserve, met dien verstande dat het incidentele financiële effect van het terugdraaien van de ombuiging openbare verlichting scenario 3 te weten incidentele claim €25.000 in 2024 financieel verwerkt wordt en het positieve saldo van de jaarschijf 2024 gewijzigd door dit amendement wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Het negatieve saldo van de jaarschijven 2025, 2026 en 2027, respectievelijk € 1.248.000, € 11.356.000 en € 13.102.000, van de meerjarenbegroting te onttrekken aan de algemene reserve, met dien verstande dat dit amendement financieel verwerkt wordt in de jaarschijven 2025, 2026 en 2027. Dan wil ik graag nog een motie indienen samen met WIJ en de VVD.

M2023-021 Het rijk moet betalen, niet onze inwoners!

Roept het college op een onderzoek uit te laten voeren naar welke taken structureel, en in welke mate, ondergefinancierd zijn door het rijk en de uitkomsten hiervan vóór de Kaderbrief 2025 met de raad te delen. Hiervoor incidenteel geld en capaciteit vrij te maken met een maximum van € 30.000 en dit te dekken uit de algemene reserve. Zolang deze kosten niet duidelijk zijn of van tevoren gefinancierd zijn, in het dagelijks en algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regelingen het standpunt in te nemen om niet meer te indexeren en de overige gemeenten in de gemeenschappelijke regelingen te bewegen een gelijk standpunt in te nemen. En deze motie te versturen aan alle gemeenten die in onze gemeenschappelijke regelingen deelnemen.

Er was nog een tweede motie, maar er is afgesproken dat de heer Meuldijk dat zou doen. Hij hoort echt bij L3B.

De heer Meuldijk, L3B: Het gaat om de volgende motie.

M2023-022 Samenwerken met Zoetermeer tegen straatraces

Roept het college op om de warme banden met het college van Zoetermeer aan te halen en te onderzoeken waarin de gemeente Zoetermeer en/of andere betrokken partijen de gemeente Lansingerland in het uitvoeren van de maatregelen tegen straatraces kan ondersteunen; hetzij op uitvoeringsvlak, hetzij financieel of anderszins. En gaat over tot de orde van de dag.

Ingediend door mijzelf en mijn collega raadslid mevrouw Boonstra van WIJ.

De heer Van den Beukel, CDA: Een aantal amendementen en een motie.

A2023-034 Betrouwbaar besturen Noordeindseweg

De raad van de gemeente Lansingerland, in vergadering bijeen op 2 november 2023, indieners stellen het volgende amendement voor, waarbij de volgende beslispunten van het raadsvoorstel worden gewijzigd. De begroting 2024-2027 vast te stellen met dien verstande dat de reservering van € 633.375 in het MIP voor heropening van de Noordeindseweg ter uitvoering van dit voornemen uit het vigerende Mobiliteitsplan te behouden, totdat op basis van een zorgvuldige, inhoudelijke, integrale afweging anders besloten wordt. De jaarschijf 2024 van het nog te voeren meerjarig investeringsprogramma (MIP) vast te stellen, met een omvang van € 16.745.424 en daarvan € 9.008.197 voor het jaar 2024 beschikbaar te stellen als investeringskrediet, met dien verstande dat dit amendement financieel verwerkt wordt. Een bedrag van € 1.258.000 aan de algemene reserve te onttrekken ter dekking van incidentele mutaties in 2024 en het positieve saldo van de jaarschijf 2024 van de begroting van € 221.000 toe te voegen aan de algemene reserve, met dien verstande dat dit amendement financieel verwerkt wordt. Het negatieve saldo van de jaarschijven

2025, 2026 en 2027 respectievelijk € 1.248.000, € 11.356.000 en € 13.102.000 van de meerjarenbegroting te onttrekken aan de algemene reserve, met dien verstande dat dit amendement financieel verwerkt wordt.

Dit amendement is ingediend namens het CDA. Dan een amendement, ingediend namens mijn fractie.

A2023-035 Burgerparticipatie is een mentaliteit, de verantwoordelijke samenleving

De raad van de gemeente Lansingerland, in vergadering bijeen op 2 november 2023, indieners stellen het volgende amendement voor, waarbij de volgende besispunten van het raadsvoorstel worden gewijzigd. De begroting 2024-2027 vast te stellen, met dien verstande dat de intensivering I.OV.1 Intensivering Burgerparticipatie voor € 100.000 extra* per jaar wordt teruggedraaid voor de jaren 2024, 2025, 2026 en 2027 en ook de in 2023 toegevoegde intensivering voor € 100.000 per jaar wordt teruggedraaid voor de jaren 2024, 2025, 2026 en 2027. Een bedrag van € 1.258.000 aan de algemene reserve te onttrekken ter dekking van incidentele mutaties in 2024 en het positieve saldo van de jaarschijf 2024 van de begroting van € 221.000 toe te voegen aan de algemene reserve, met dien verstande dat het positieve saldo van de jaarschijf 2024 gewijzigd door dit amendement wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Het negatieve saldo van de jaarschijven 2025, 2026 en 2027 respectievelijk € 1.248.000, € 11.356.000 en € 13.102.000 van de meerjarenbegroting te onttrekken aan de algemene reserve, met dien verstande dat dit amendement financieel verwerkt wordt in de jaarschijven 2025, 2026 en 2027.

Een derde amendement, dat dien ik in mede namens de fractie van VOOR, mevrouw Van Olst. Het luidt als volgt:

A2023-036 Eerst de samenleving, dan de overheid, pubers in the spotlight

De raad van de gemeente Lansingerland, in vergadering bijeen op 2 november 2023, indieners stellen het volgende amendement voor, waarbij de volgende besispunten van het raadsvoorstel worden gewijzigd. De begroting 2024-2027 vast te stellen, met dien verstande dat ombuiging 4.7 Jeugd: Stoppen met Pubers in de spotlight wordt en dit te financieren uit het resterende structurele begrotingssaldo. Een bedrag van € 1.258.000 aan de algemene reserve te onttrekken ter dekking van incidentele mutaties in 2024 en het positieve saldo van de jaarschijf 2024 van de begroting van € 221.000 toe te voegen aan de algemene reserve, met dien verstande dat het positieve saldo van de jaarschijf 2024 gewijzigd door dit amendement wordt toegevoegd aan de algemene reserve. . Het negatieve saldo van de jaarschijven 2025, 2026 en 2027, respectievelijk € 1.248.000, € 11.356.000 en € 13.102.000 van de meerjarenbegroting te onttrekken aan de algemene reserve, met dien verstande dat dit amendement financieel verwerkt wordt in de jaarschijven 2025, 2026 en 2027.

Dan een amendement mede namens de fractie van VOOR, mevrouw Van Olst.

A2023-037 Eerst denken dan doen: nu geen mobiel servicepunt

De raad van de gemeente Lansingerland, in vergadering bijeen op 2 november 2023, indieners stellen het volgende amendement voor, waarbij de volgende besispunten van het raadsvoorstel worden gewijzigd. De begroting 2024-2027 vast te stellen, met dien verstande dat het Mobiel Servicepunt niet wordt gerealiseerd en de exploitatiekosten hiervan (2024: € 45.000, 2025: € 45.000, 2026: € 45.000 en 2027: € 45.000) worden toegevoegd aan het structurele begrotings-saldo. Een bedrag van € 1.258.000 aan de algemene reserve te onttrekken ter dekking van incidentele mutaties in 2024 en het positieve saldo van de jaarschijf 2024 van de Begroting van € 221.000 toe te voegen aan de algemene reserve, met dien verstande dat het positieve saldo van de jaarschijf 2024 gewijzigd door dit amendement wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Het

negatieve saldo van de jaarschijven 2025, 2026 en 2027 (respectievelijk € 1.248.000, € 11.356.000 en € 13.102.000) van de meerjarenbegroting te onttrekken aan de algemene reserve, met dien verstande dat dit amendement financieel verwerkt wordt in de jaarschijven 2025, 2026 en 2027. En er een beslispunt aan het raadsvoorstel wordt toegevoegd. Het krediet van het mobiel servicepunt terug te draaien en het daarmee gepaard gaande bedrag van € 160.000 te onttrekken uit de kapitaallastendeckings-reserve en toe te voegen aan de algemene reserve.

Dan een motie, die ik zal proberen met meer nadruk voor te lezen, zodat het hopelijk te volgen is.

M2023-023 Afvalinzameling op Koningsdag

Roept het college op om de benodigde inzamelmiddelen voor afval structureel ter beschikking te stellen aan de in onze gemeente actieve Oranjecomités.

De heer Jumelet, WIJ: Die laatste motie is ook namens WIJ ingediend, maar in de snelheid is hij dat even vergeten. Wij hebben 2 moties en 1 amendement. Mevrouw Boonstra zal het amendement voorlezen. De heer Bik een motie en ikzelf ook een motie. Ik zal zelf beginnen.

M2023-024 'Prioriteiten stellen met behulp van een uitvoeringstoets

Roept het college op samen met de raad lerende wijs het portfoliomanagement op bestuurlijk niveau verder in te vullen, zodat de raad nog meer in zijn kracht gezet wordt als kaderstellend orgaan, inclusief bijbehorend budgetrecht. En hiermee te starten in het ruimtelijk-economisch domein, omdat het portfoliomanagement daar het verst in ontwikkeling is. 2. Voorstellen aan de raad vanuit dit domein te toetsen op de uitvoeringsconsequenties. Als blijkt dat de uitvoering van het voorstel gevolgen heeft voor de (doorloop) tijd en capaciteit van andere voorstellen, projecten en/of plannen, worden de consequenties voor de planning hiervan in beeld gebracht. Zodat de raad een integrale afweging kan maken, inclusief een eventuele her-prioritering van andere voorstellen, projecten en/of plannen als dit nodig is. 3. Amendementen en moties van de raad in het ruimtelijk-economisch domein waar mogelijk vooraf te toetsen op eventuele uitvoeringsconsequenties. Dit helpt de raad bij het maken van een integrale afweging, inclusief een eventuele her-prioritering van andere voorstellen, projecten en/of plannen als dit nodig is. 4. De noodzaak te onderkennen het portfoliomanagement z.s.m. ook in het sociale domein en het domein bedrijfsvoering in te voeren waarbij de raad ook daar de noodzakelijke toetsing op uitvoeringsconsequenties voorgelegd kan krijgen zoals in het ruimtelijk-economische domein. Verzoekt de indieners van amendementen en moties in het ruimtelijk-economisch domein en op termijn in het sociale domein en het domein bedrijfsvoering om tijdens of na het opstellen via de griffie het college te vragen een uitvoeringstoets te doen en deze informatie zo snel mogelijk te delen met de gemeenteraad, zodat de raad een integrale afweging kan maken, inclusief een eventuele her-prioritering van andere voorstellen, projecten en/of plannen als dit nodig is.

Deze motie dien ik mede in namens de VVD en L3B.

Mevrouw Boonstra, WIJ: Het amendement luidt als volgt:

A2023-038 Aanpak straatraces

De raad van de gemeente Lansingerland, in vergadering bijeen op 2 november 2023, indieners stellen het volgende amendement voor, waarbij het volgende beslispunt van het raadsvoorstel wordt gewijzigd. De jaarschijf 2024 van het nog te voteren meerjarig investeringsprogramma (MIP) vast te stellen, met een omvang van € 16.745.424, en daarvan € 9.008.197 voor het jaar 2024 beschikbaar te stellen als investeringskrediet vast te stellen, met dien verstande dat wordt toegevoegd het project "aanleggen verkeersbelemmerende maatregelen (drempels) op Prisma en

Cyclamenweg” wordt toegevoegd tegen totaal geraamde kosten van € 450.000, met als doel het voorkomen van straatraces en wordt opgestart in 2024 en dit financieel te verwerken in het MIP.

De heer Bik, WIJ:

M2023-025 Waarschuwing- en Alarmeringssystemen

De raad van de gemeente Lansingerland, in vergadering bijeen op 2 november 2023. Gehoord de beraadslaging, doet een oproep aan de minister van Justitie en Veiligheid en de Tweede Kamer om alles in het werk te stellen dat de alarmering door middel van het WAS niet wordt beëindigd. Verzoekt het college van B&W om zich maximaal in te zetten voor het behoud van het Waarschuwing- en Alarmeringssysteem (WAS) in de regio Rotterdam Rijnmond, waarbij de kosten voor onderhoud en instandhouding door het rijk gedragen worden. De griffier ervoor te zorgen dat deze motie ter kennis wordt gebracht van de minister van Justitie en Veiligheid en de Vaste Tweede Kamercommissie Justitie en Veiligheid. En gaat over tot de orde van de dag.

Deze motie is mede ondertekend door alle fracties van de gemeenteraad.

Mevrouw Boonstra, WIJ: Ik was vergeten te melden, dat collega Meuldijk van L3B ons amendement heeft mee getekend.

De heer Machielse, VVD: Ik wil een motie indienen namens de heer Van Santen, maar mede namens de heer Jumelet van WIJ en de heer Van Doorn van L3B.

M2023-026 Efficiënte uitvoering taken

Roept het college dan ook op om eenzelfde exercitie als die bij de niet-wettelijke taken toe te passen op wettelijk taken, en deze oproep ook te doen aan de gemeenschappelijke regelingen. De resultaten van de efficiëntere uitvoering van deze taken uiterlijk bij de eerstvolgende kaderbrief te presenteren aan de raad. En gaat over tot de orde van de dag.

Mevrouw Van Olst, VOOR: Ik dien een motie in samen met het CDA, PvdA en GL.

M2023-027 lokaal adverteren

Verzoekt het college om veel creatiever om te gaan met het onder de aandacht brengen van gemeentelijke vacatures bij inwoners van Lansingerland. En te verkennen hoe onze lokale media-partners, zoals De Heraut, Hart van Lansingerland en RTV Lansingerland ons hierbij kunnen helpen.

De voorzitter: Dan zijn we klaar met de aangekondigde moties en amendementen. Alles maakt deel uit van deze beraadslaging. De eerste termijn van de raad ga ik op dezelfde volgorde doen voor het gemak, dan kan de heer Azzouzi ook een keer beginnen.

Eerste termijn

De heer Azzouzi, PvdA: Ik begin met de amendementen en moties. Het raadsbrede amendement, door alle fracties. Naar aanleiding van de behandeling van de programmabegroting in de commissie kwamen afgelopen dagen alle fracties bijeen om zich gezamenlijk te beraden over een gezamenlijk op te stellen amendement om bezuinigingen te schrappen. Onze fractie is tevreden over de uitkomsten van dit overleg. Dit heeft geresulteerd in het voorkomen van een aantal bezuinigingen, waaronder in het sociaal domein, waar onze fractie tegen was bij de kadernota en de concept-begroting. Bijvoorbeeld de Rotterdampas, Steunouder, gehandicaptenkaart, dierenwelzijn en gesubsidieerde activiteiten. Deze waren voor onze fractie zeer belangrijk. Wij danken de raad voor dit gezamenlijk pakket en de bijbehorende dekking. We zijn vereerd om dit amendement namens

de hele raad te mogen indienen om onnodige bezuinigingen terug te draaien. Ik laat straks het woord aan andere fracties om dit amendement verder toe te lichten. N.a.v. de inspreker had ik nog een vraag aan de wethouder. We dachten met het toevoegen van € 170.000 aan indexering subsidies het probleem te hebben opgelost, maar de inspreker maakt zich nog zorgen. Ik wil vragen aan de wethouder of zij een toelichting kan geven. De motie. In de commissie hebben wij aangegeven, dat wij geschrokken zijn van het voorstel van het college om intensivering en extra controles te doen op de uitkeringen. Zo'n voorstel is, als je kijkt naar alle sociale ellende die zijn veroorzaakt door het toeslagenschandaal, daar zien wij dat dit voorstel een risico inhoudt en dat willen wij voorkomen door deze motie. We willen eigenlijk de vinger aan de pols houden om te voorkomen dat kwetsbare inwoners onterecht in de problemen komen. Daarom vragen wij een aantal acties van het college. Deze motie is mede ingediend door GL en CU en VOOR. Ik wil ingaan op een aantal moties en amendementen. Het amendement van het coalitieakkoord in stand in één pakket. Op zich zijn voor het terugdraaien van een aantal bezuinigingen, maar de dekking zit ons dwars. Vooral bij burgerparticipatie hebben wij gezegd, de ambitie van dit college, van deze raad, dat het een topprioriteit was. Na de verkiezingen hadden wij geconstateerd, dat het vertrouwen van inwoners minder werd. Daardoor hebben wij gezegd: we gaan burgerparticipatie een boost geven. Daarom heeft mevrouw Draak het initiatief genomen om aan de inwoners te laten zien wat de raad doet, maar we zien in de reguliere voorstellen wat ontbreekt aan burgerparticipatie en informeren van de inwoners. Daarom zijn we tegen. Ook het terugdraaien van de BOA's. Wij hebben gezien bij de verdediging van het college, dat de BOA's niet haalbaar zijn voor 2024 en 2025. Als je het college dwingt om het alsnog te doen, dan ga je het doel niet bereiken. Het amendement van het CDA over pubers in the spotlight, daar staan we positief tegenover. Als het aangepast wordt naar wat het college kan uitvoeren, dan kunnen wij dat steunen. Aanpak straatraces, daar stemmen wij tegen, omdat dat voor ons geen prioriteit is. Wij vinden, kijk, maatregelen nemen, dan gaat het naar een andere plek. Lokaal adverteren, dat hebben wij mede ingediend. Behouden waarschuwing, dat hebben wij ook mede ingediend. Over de andere moties en amendementen kom ik in mijn tweede termijn. Dank u.

De heer Van Doorn, L3B: Allereerst wil ik een aantal mensen bedanken, want we hebben met elkaar een heel wonderlijk proces doorlopen. Een prima debat, vervolgens hebben we, omdat er zoveel wensen waren, er is veel te bezuinigen, een prima proces doorlopen, door met elkaar te kijken: waar kunnen we elkaar vinden, waar zitten op voorhand al grote tegenstellingen? Resultante daarvan is dat we een aantal mandjes met elkaar hebben kunnen samenstellen. Ik wil daarbij ook zeker de griffie bedanken en even apart in het zonnetje zetten, want zij hebben een puist werk verzet in heel korte tijd. Dat wilde ik toch benoemd hebben. Daarbij ook de ondersteuning van het ambtelijk apparaat, om dat allemaal door te rekenen en te checken. Ik ben er trots op, ik ben er blij mee, dat wil ik gezegd hebben aan de voorkant. Dat zal deels ook verklaren hoe wij straks gaan stemmen over een aantal dingen. In mijn woordvoering heb ik al aangegeven, dat we een aantal blokken en thema's zagen, die verder uitgewerkt of gecorrigeerd worden of waar we een aantal acties op verwachten. Eén onderdeel is een aandachtsgebied op veiligheid, daar draaien we een aantal dingen terug: BOA's, verlichting buiten, de fietsveiligheid, behoud van allerlei signalen en waarschuwingen als de ellende echt uitbreekt. Een onderdeel met kwetsbaren, anders zou je alles terugdraaien, maar we hebben een aantal zaken geprioriteerd, die we ook terugdraaien, gehandicaptenkaart, dierenwelzijn, Steunouder, Rotterdampas, duurzaamheid, belangrijke elementen, die de steun verdient van deze raad. En natuurlijk het dorps karakter, dat we moeten koesteren met zijn allen, wat we ook overal roepen op ieder bankje en straathoek. Als we het aantasten, moeten we niet bang zijn om het terug te draaien. Het lijken kleine dingen, maar het doet heel veel in de beleving op straat, de hanging baskets, de kerstbomen met kerst, levendig Lansingerland en de afvalinzameling op Koningsdag, waar wij mee getekend hebben met de voorgestelde motie, omdat we daar het dorps mooi in terug zien komen. En we hebben een aantal zaken gesteund, dan wel ingediend, dank daarvoor. De regie om in je eigen gemeente zelf aan de knoppen te zitten. Heel

veel overkomt ons. We roepen al een aantal jaar met veel emotie: het rijk doet dit, het rijk doet dat. We proberen daar wat tegengas op te geven, alleen, we zijn daar nul succesvol in, dat moeten we ook met elkaar constateren. Dat betekent, niet aan de voorkant, maar ik hoop aan het eind van de avond met brede steun de hand oppakt om te blijven zoeken naar methodes om tegendruk te geven aan de hogere overheid, die toch met veel arrogantie soms ons als uitvoeringsdienst allerlei taken opdraagt zonder daar voldoende middelen bij te verstrekken. Ik denk dat we van ons moeten laten blijven horen. We zijn steeds op zoek naar manieren om dat te doen. In ieder geval in dit pakket, de motie dat het rijk moet gaan betalen en dat we die kosten niet eenzijdig bij de afbraak van onze mooie gemeente neerleggen, want als we dat niet doen, kan je er gewoon op wachten met al die miljoenen die we in de toekomst nog voor ons hebben, repareren 2024 deels, we beginnen al met het afbreken van een aantal zaken. Waar het verantwoord kan en is, moet je dat zeker doen, maar als je naar voren kijkt hangt dat OZB-spook toch echt boven de markt, die fors omhoog moet om al die rekeningen in de toekomst te kunnen blijven betalen zonder dat je je voorzieningen verder moet gaan afbreken. Dat is wat onze drive is om weerstand te bieden tegen wat op ons afkomt en om zelf aan de knoppen te willen blijven zitten. Dat betekent dus ook, dat je meer efficiency op de uitvoering van je taken structureel aandacht moet geven. Dat moet je uitwerken, vandaar steun voor die motie en het mee tekenen. Ook dat we prioriteiten kunnen stellen met behulp van uitvoeringstoetsen, dat is heel volwassen gedrag om keuzes te maken. De heer Van den Beukel: Een vraag over het vorige punt, de (...) richting de rijksoverheid. We hebben het erover gehad, dat we het symbool begrijpen, het signaal begrijpen, tegelijkertijd dat we het moeizaam vinden als CDA om heel generiek statements te maken juist omdat ze niet aankomen en ten tweede omdat je ook jezelf in de voet kunt schieten. U heeft het over alle gemeenschappelijke regelingen, dat is inclusief DCMR, veiligheidsregio, recreatie Rottmeren. Kunt u mij uitleggen waarom u zo generiek dit statement wilt maken en niet specifiek op 1 gemeenschappelijke regeling inzoomt? De heer Van Doorn: Het generieke zit hem op alle beleidsvelden, je moet op alle beleidsvelden gaan bezuinigen. Het gaat me er niet om, dat we bezuinigen op een GR, maar wat we nu doen is € 3 mln, we zijn aan het zoeken met € 20.000 hier en € 30.000 daar. Alleen al de indexeringskosten, dat ze hetzelfde blijven doen tegen hogere kosten, dat scheelt € 3 mln. Dat is het volledige pakket aan bezuinigingen. Wat mij tegen staat, wat mijn fractie tegen staat en wat hopelijk straks bij meerderheid tegen staat, is dat we automatisch bij het kruisje tekenen, dat de kosten maar toenemen en wij tekenen gewoon iedere cheque 1 op 1, ongeacht wie het is. Dan helpt het soms om stevige standpunten in te nemen: wij waarderen het werk, er gebeuren heel belangrijke dingen. Alleen, het tegensignaal is, net als dat wij van het rijk de financiering niet krijgen en zij zeggen: los het binnen je vierkant op, dat gebeurt in ons werk ook weleens, dat van hogerhand geconstateerd wordt, we hebben het geld niet meer, blijf hetzelfde werk doen. Het belangrijke werk wordt gewaardeerd, maar ga het binnen je vierkant oplossen. Ik vind dat momenteel het punt bereikt is, dat al die GR'en dat signaal moeten terugkrijgen van deze gemeente. Ik roep echt het college op: ga in gesprek met andere gemeenten en maak dit een gemeenschappelijk probleem. Dat is de achterliggende strategie erbij. Als we de pijn allemaal gaan voelen en we gaan en bloc een tegenbericht geven, de VNG slaat ook geen deuk in een pakje boter momenteel, dan zit er gewoon meer drive achter. Ik vind echt dat wij dat als raad naar onze inwoners toe verplicht zijn, om zo'n standpunt in te durven nemen en om een beetje lef te tonen in de aanpak daarbij. De heer Markus: Kan de heer Van Doorn nog nader duiden, hij stelt voor om € 30.000 incidenteel vrij te maken om onderzoek te doen naar onderfinanciering. Stel, dat onderzoek ligt er, wat is de heer Van Doorn dan van plan met die uitkomst? Kan hij dat nader toelichten? De heer Van Doorn: Op het moment dat je kan aantonen, de taken die wij moeten uitvoeren worden onvoldoende gedekt, dan je kan met feiten terug naar het rijk, je gesprekspartner, naar andere partners, naar andere gemeenten, ik hoop dat die dat ook doen. Veel meer argumenten in het gesprek met het rijk. Het valt mij op, dat wil ik nu niet hebben, wij zitten ieder jaar bij de begroting dit gesprek te voeren. We weten het allemaal niet precies, het zal wel niet, het zal wel. Allemaal aannames. Ik wil feiten en op basis van feiten sturen en met elkaar die strategie uitzetten. Dat is de gedachte erachter om het verder op die

manier uit te werken en met voldoende wapens in de hand om het gesprek aan te kunnen gaan. De heer Azzouzi: Als wij dat gaan doen, dan hebben we strategische denkkraft nodig in onze organisatie en ik zie dat dat weg bezuinigd wordt bij het amendement van de coalitie. Hoe sta je daar tegenover? De heer Van Doorn: Dan doet u echt alle ambtenaren ernstig tekort, daar is strategische denkkraft, ik heb vertrouwen in deze organisatie meer dan voldoende. Het hangt niet van die ene fte af, die we nu uitstellen of niet nodig hebben. Als blijkt, als de gemeentesecretaris naar ons toekomt via het college dat hij nog meer denkkraft nodig heeft en dat ik echt zicht heb op resultaat op die investering, dan gaan we natuurlijk dat gesprek met elkaar aan. De heer Azzouzi: Die functie is juist bedoeld voor lobbyen en strategische denkkraft richting het rijk, richting de gemeenschappelijke regelingen. Ik vind het niet verstandig dat wij daarop gaan bezuinigen. De heer Van Doorn: Het doet mij deugd dat ik straks steun van de PvdA krijgt, want die gaat ervan uit dat we dit gaan doen, dus dank alvast op voorhand steun voor deze motie. We gaan zeker het gesprek aan om het verder te organiseren. Dat doet mij deugd, ik ben tevreden met deze ontwikkeling. Dan nog een aantal zaken die we aan de voorkant met elkaar gedeeld hebben, is er een absolute meerderheid voor of niet? In de voorbespreking kwam dat nog niet naar voren, maar het is wel belangrijk dat ik daar nog even bij stil sta. Het amendement burgerparticipatie van het CDA. Burgerparticipatie is super belangrijk. Ja, dat moet uiteindelijk landen in een soort natuurlijke werkhouding hier, zodat je die verbinding goed maakt. Wij kunnen ons er alles bij voorstellen dat dat niet van vandaag op morgen groeit door het water te geven, daar zal je iets in de organisatie neer moeten zetten, bewustwording, training. Dat kost geld. We hebben daar al flink in gesneden, ook in die prioriteit, maar wat resteert vinden wij wel van belang, om dat te houden, zodat we daar echt meters met elkaar op kunnen gaan maken. We kunnen van mening verschillen of dat helemaal weg moet of niet weg moet en wat je mag verwachten. Wij denken dat het verstandig is om het op deze manier te doen en ook daarmee recht doen aan afspraken in ons coalitieakkoord. Het amendement eerst de samenleving en dan de overheid, met name pubers in the spotlight. We hebben een hele serie, er is net ingesproken op ouderen, een heel pakket waarvan we denken: bijzonder jammer. Dat hadden we graag anders gezien. We zitten ook gewoon in die financiële situatie. Ik heb net gedeeld waar het vandaan komt. Het vraagt om snijden in wat we doen. In de regel snijden we in producten waarvan we niet volledig kunnen vaststellen: dit draagt echt bij aan de beoogde beleidsdoelen, die we aan de voorkant hebben vastgesteld, dus dit zou verantwoord kunnen op deze thema's. Ik ben nog wel benieuwd, de discussie gaat verder over: welke elementen zitten hier nou in, die misschien wel bijdragen aan het resultaat en welke niet? Ik heb daar nu niet het zicht op. Ik wil in dat gesprek erachter komen: welke doelgroep bedienen we precies? Hebben die nou echt behoefte aan dit product, zijn dat er honderden, zijn dat er 200 jongeren of zijn het er 10? Dan kan ik dat goed afzetten tegenover de investering die we doen. De heer Markus: Dit voelt als een uitnodiging, waar ik graag op in wil gaan. U begint over pubers in the spotlight, ik snap dat delen van het programma misschien minder effectief zijn, zodat daar niet op ingezet hoeft te worden. Maar een onderdeel ervan is jonin us, wat juist heel erg werkt aan de eenzaamheid onder jongeren. Bent u wel bereid om na te denken om te kijken of we dat wel met elkaar terug kunnen draaien, zodat we daar wel de inzet op blijven plegen? De heer Van Doorn: Natuurlijk willen wij daarover nadenken. Ik heb wel behoefte om het aan de voorkant te beoordelen. Vervelend, maar we kunnen dit terug draaien, want het staat niet vast of het echt bijdraagt aan wat we ermee beogen te bereiken. Dan wil ik graag naar boven krijgen: hoe groot is de groep die we hiermee bedienen? Zijn dat er 16, zoals in een andere gemeente? Goed product, het werkt. Alleen, als we daar maar 10 jongeren mee bereiken, misschien zijn er dan andere wegen om daar in te investeren. Dat wil ik dan nog wel vandaag in dit debat zien te achterhalen. Ik heb het antwoord niet. Dat is nog wel een belangrijke. Belangrijk is natuurlijk ook betrouwbaar besturen van de Noordeindseweg. Daar wil ik, voordat ik erop inga, een reactie van de wethouder op hebben. In het coalitieakkoord staat klip en klaar: we moeten een onderzoek doen om uiteindelijk tot een fatsoenlijke afweging te komen. Die lijn, daar heb ik mijn handtekening onder gezet, dus die lijn steun ik. Ik wil echt weten: hoe zit het precies in elkaar, wat is er nodig om in ieder geval een onderzoek te doen en welke consequenties

hangen we er dan precies aan vast. Dat kunnen we in een debat nader verkennen. En wat is daar dan precies voor nodig? Ik wil eerst de toelichting van de indieners hebben, maar met name de reactie van het college: wat staat ons precies te wachten? Geen mobiel servicepunt, daar kunnen we kort over zijn of heel lang over hebben, een speerpunt in het coalitieakkoord. Speerpunt van L3B. Wij willen gewoon een servicepunt in Bleiswijk. Dat vinden wij belangrijk. Ongetwijfeld dat we een debat hebben: ik heb een aantal BLEiswijkers gesproken, die het niet nodig vinden. Ik spreek ze, die vinden het wel nodig. Daar kom je niet uit. Wij vinden het echt van belang, ook voor de buitengebieden. We vinden het in deze tijd met een sterk verouderde gemeente van belang, dat we deze service aanbieden. Dat hoort in deze welvarende gemeente thuis en daarom zullen wij dit ook zonder enige twijfel blijven steunen. Niet het amendement, voor alle duidelijkheid, het mobiel servicepunt. Het lokaal adverteren en het intensiveren van onderzoek. We snappen de gedachte, maar dit vind onze fractie uitvoering voor het ambtelijk apparaat. Ik heb er alle vertrouwen in, dat alle communicatiestrategen in deze gemeente zelf ook bedenken, dat je in het lokale blaadje een advertentie plaatst. Ik zie regelmatig pushberichten voorbij komen op social media. Ze zullen hun eigen netwerk aanbieden, dit is een element eruit. Als we op dit niveau willen gaan sturen, dan krijgen we een heel boze gemeentesecretaris, die denkt: wat verwacht je van ons, dit voeren wij uit. Hetzelfde geldt voor het onderzoeken. Ik weet hoe gevoelig het ligt bij de PvdA, met uitkeringsgerechtigden, wat voor beeld zetten we hier neer. Er moet een gedegen plan achter, op dat punt vindt u ons. Alleen, ik heb geen enkele twijfel dat dat goede plan er nu niet komt. Wij vinden deze 2 moties echt overbodig, we hebben echt het vertrouwen dat we hier zorgvuldig te werk gaan, zeker als het gaat om groepen waar veel kwetsbaarheid omheen zit. Als niemand mij interrumpeert, is dat mijn eerste termijn.

De heer Van den Beukel, CDA: De samenleving verantwoord verder, dat was het motto van onze tegenbegroting, die we hebben ingediend. Mijn fractie van het CDA is dankbaar, dat blijkt dat zoveel van die voorstellen op steun kunnen rekenen, ongeveer 11 van de 20, als ik gauw tel, dat is heel mooi. Tegelijkertijd moeten we wel voorkomen, dat we ons nu vanavond hier nieuwe kosten op de hals halen, structurele lasten, die we langjarig met ons meeslepen en die ervoor zorgen, dat we volgend jaar in dezelfde situatie zitten. Die kans is groot, als we naar de meerjarencijfers kijken. Wederom, ook volgend jaar zal het dreigen ten koste gaan van welzijnswerk bij ouderen, cultuur, pubers, infrastructuur, allemaal belangrijke dingen voor de samenleving. In dat licht hebben we nog een paar amendementen ingediend, ik loop ze stuk voor stuk langs, niet op een technische manier, maar meer op een inhoudelijke manier. Allereerst het amendement over burgerparticipatie, de heer Van Doorn heeft eraan gerefereerd. Uit wetenschappelijk onderzoek recent blijkt dat burgerparticipatie niet tot teleurstellingen leidt wanneer je burgers meeneemt in politieke afwegingen die mogen worden gemaakt. Waar dat niet gebeurt, organiseer je vaak je eigen teleurstelling. Dat is wat inwoners ons nu veel mee geven, bijvoorbeeld in de Noordpolder. Veel aandacht voor participatie in de ogen van de objectieve buitenstaander. In de ogen van de bewoners die eraan meedoen toch een teleurstelling. Met meer middelen voor burgerparticipatie op deze manier verwachten wij niet meer succes en ook niet meer kwaliteit. Vandaar zoeken wij naar manieren om burgerparticipatie echt te maken en wij geloven dat dat begint bij cultuur, een cultuur die gedragen wordt vanuit het college en daar zouden geen aparte fte's voor nodig hoeven zijn, vandaar dat amendement. Daarmee halen we kosten, die we langjarig met ons mee slepen, weg waardoor we de kans minder groot maken dat we volgend jaar opnieuw moeten bezuinigen op echt pijnlijke terreinen. Het andere amendement, het mobiele servicepunt. Als we kijken naar de duiding daarvan in de stukken, in de het begrotingsknoppenoverzicht, dan zeggen de kundige ambtenaren, strategisch of niet: als je dat niet doet, is het maatschappelijk effect nul. Wat we in de behandeling van het voorstel, mevrouw Van Olst en ondergetekende hebben er kritisch over gesproken, het voorstel voor een mobiel servicepunt vloeit voort uit het coalitieakkoord. Het is alleszins begrijpelijk dat het een politieke wens is. Op het moment dat je politieke wensen hebt en je wilt er budget aan hangen, is het belangrijk dat je onderzoekt: wat is eigenlijk het probleem, wat zijn mijn doelstellingen,

hoeveel mensen wil ik bereiken, zijn er alternatieven? Het alternatief dat werd aangehaald om een loket te organiseren in verzorgingshuizen, ik begrijp nu dat het vooral gaat om Bleiswijk, dan gaan we kijken naar een plekje in Bleiswijk, zou ik zeggen, in plaats van door heel Lansingerland te rijden met een auto, maar dat is niet onderzocht. Vandaar dat we denken: eerst denken, dan doen en nu geen mobiel servicepunt. Veel inwoners van Berkel noord en Berkel dorp, als je daar minder thuis bent, zal het je misschien ontgaan, als je sterk gefocust bent op Bergschenhoek of Bleiswijk, want het is een lokale kwestie, maar zij zien al 7 jaar lang, sinds de vaststelling van het mobiliteitsplan Berkel uit naar het opnieuw openen van de Noordeindseweg in noordelijke richting. Dat zijn niet alleen mensen aan de Sterrenweg, de Planetenweg, het zijn veel mensen die in die omgeving wonen. De facebookgroep heeft 1.600 leden. Dat wil niet zeggen, dat het allemaal mensen zijn, die hier dagelijks mee bezig zijn of van wakker liggen, ze hebben hier ook niet ingesproken, maar wij denken toch dat betrouwbaar besturen belangrijk is. Op het moment dat jarenlang is gezegd: dit is nodig, het wachten is alleen nog op het kunnen kopen van de grond bij de rotonde om dit te realiseren. Om dan met 1 pennenstreek te zeggen: oh, toch maar niet, want eigenlijk hebben we het geld nodig, zo wordt het gepresenteerd, als een deel van een bezuinigingsoperatie, denken wij dat je echt een heel slecht signaal afgeeft over de manier van besturen, die wij hier voorstaan. Ik denk dat wij als raad wijzer zijn dan dat. Als het al zo is, dat je het plan wilt heroverwegen, zoals de coalitie voorstelt, doe het dan op een ordentelijke en ook verkeerskundige manier, maar niet met 1 financiële pennenstreek. Dat is echt mijn cri de coeur aan deze raad, anders zouden wij een flater slaan richting onze inwoners. Dan het amendement pubers in the spotlight. Er zijn zaken die we hier belangrijk vinden in deze raad, het mobiele servicepunt, de burgerparticipatie, maar dit is typisch iets waar onze inwoners direct, nu, van profiteren. Of dan het hele project pubers in the spotlight belangrijk is of een deel ervan, wat ons betreft is het hele project goed en waardevol, maar ik zoek ook meerderheden, dus als collega's er heel anders in zitten en ook de wethouder zegt, dat er een knip is aan te brengen, dan ben ik bereid persoonlijk daar naar te kijken. Het is iets waar je de samenleving mee moet blijven steunen, vooral de jongeren die na corona op zoek zijn naar een stuk ontwikkeling en ontmoeting. Om daar zomaar een streep doorheen te zetten, dat is niet verstandig. Dan nog een motie, zoals ik heb voorgelezen. Zoals bekend is de visie van het CDA dat vrijwilligers en het verenigingsleven echt het cement van de samenleving zijn. We zien dat de Oranjecomités goed werk leveren, al jaren. Tegelijkertijd zetten ze zich ontzettend hard in om elk jaar weer sponsors te werven om de begroting rond te krijgen. Ze werden onaangenaam verrast, heb ik begrepen, door een plotselinge stopzetting van de subsidie voor afval, de inzamelmiddelen, heel plat gezegd. Ik heb vorig jaar bekertjes geraapt uit de bosjes in Bergschenhoek, velen van u ongetwijfeld, maar ondanks de inspanning van de organisatie zelf, is er ook nog gewoon een stuk kosten mee gemoeid. Ik denk dat het belangrijk is als signaal naar de organisaties om de subsidie van afgelopen jaar te continueren, vandaar de motie op dat vlak. Ik hoor graag een reactie van het college, met name de burgemeester, op die motie. Ik loopt nog de moties en amendementen van andere partijen langs. De straatraces, dat is een prima amendement, leek ons zo. Het rijk moet betalen, daar heb ik iets over gezegd. Het dreigt een beetje een stokpaardje te worden, zeg ik met alle respect, van L3B om een beetje lelijk te doen over het rijk. Dan zegt het rijk: ja, beste gemeente Lansingerland, dan moet u uw belastingcapaciteit gaan benutten. Je kunt naar elkaar uithalen en lelijk doen over andere overheden, maar heel zinnig vinden we dat niet perse, behalve als je echt een specifiek punt hebt. Doe ons meer geld, daar heeft VNG de bijnaam Vereniging Nooit Genoeg aan over gehouden, omdat ze dat jaar in, jaar uit zeggen. Dat heeft dus ook de effectiviteit ontzettend onderuit gehaald. De heer Van Doorn: Ik ben toch benieuwd, de kleine lieve woordjes van de afgelopen jaren, wat vindt u van het effect dat dat heeft gehad? Ik snap best dat u wat minder kritisch durft te zijn naar het Haagse, maar wat vindt u zelf wat u bereikt hebt met al die korte lijntjes daar naartoe? De heer Van den Beukel: Volgens mij werkt u in Den Haag, meneer Van Doorn, dus ik weet niet wie er bang is voor kritiek, de fractie van het CDA in het geheel niet. Statements zijn stoer, we hebben al jaren raden in verzet, die organiseren een congres, ze dienen een motie in, ze maken heel veel herrie, misschien gaan ze zelfs een keer naar het Malieveld, maar

ik zie in de verkiezingsprogramma's van diverse partijen dat uiteindelijk de gemeente bij veel partijen, overigens niet bij mijn partij, maar toch aan het kortste eind trekken. Dan kan je hoog en laag springen, maar dan heeft de zoveelste motie, de zoveelste resolutie, het zoveelste protest toch niet heel veel zin. Ik steun op zich de gedachte, ja, we moeten meer geld krijgen, ja, het is goed om het abonnementstarief in te voeren bij de WMO, al die maatregelen tot uw dienst, maar dit onderzoek van € 30.000 door een consultant gaat echt niet extra impact maken. Bovendien ben ik bezorgd over de maatschappelijke impact van het voorstel. De heer Van Doorn: Ik wil toch een stap verder gaan: bent u bereid om een stap verder te gaan, dan alleen maar herrie te maken. Ik werk inderdaad in Den Haag en mijn organisatie heeft tegen zijn opdrachtgever gezegd: geen geld, geen Zwitsers. Omdat ze ten opzichte van de taak die wij uitvoeren ondergefinancierd werden. Weet u welk effect dat had? Dat er meer budget kwam. Heel effectief om op die manier toch je statement te maken. Niet alleen maar herrie te maken, maar ook gewoon zeggen: we gaan die rekening niet betalen. De heer Van den Beukel: De consequentie van het voorstel van de heer Van Doorn is dat het recreatieschap Rottemeren moet gaan bezuinigen, dat de paden in Rottemeren minder goed onderhouden worden, dat de paden in Rottezoom minder goed onderhouden worden. Ik vraag me af welk statement je daarmee maakt en of ze daar in Den Haag werkelijk van onder de indruk zijn. De mensen die er van onder de indruk zijn, zijn onze eigen inwoners, die denken: wat bent u aan het doen? Overigens, het bestuur van het recreatieschap is onze eigen wethouder Muis, die gaat zelf over de centen, ik weet niet of we hem ermee gelukkig maken met bezuinigen op de groenvoor-ziening, maar ik denk het niet. De heer Van Doorn: Terecht dat u zegt: u zoekt uw gelijk in de uitvoering. Ik vraag me af of het gelijk daar gezocht moet worden. Nee, sorry, ik ben mijn punt kwijt, daar ga ik over nadenken. De voorzitter: Dat noemen we het seniorenmomentje, op mijn leeftijd kan ik daarover meepraten. De heer Machielse: Als mede indiener van deze motie voel ik me dan toch geroepen om een kleine steun in de rug te geven aan de indiener van deze motie. Een onderzoek te gaan doen om vast te stellen waar we onder gefinancierd zijn in de taken die we uitvoeren en waar we vervolgens concreet specifiek op een bepaalde GR, op een bepaalde taakstelling, op een bepaalde rol of taak die we uitvoeren om budget te kunnen vragen, is juist de politieke afweging, die ik met u in deze raad wil maken. Dan zal het mijn keuze niet zijn om de paden in het Rottemeregebied te gaan bezuinigen, maar juist het onderzoek kan ertoe leiden om heel gericht te kunnen zeggen tegen het rijk: hier onderfinanciert u ons en hierop moet u ons gaan compenseren, anders kunnen we die taak niet uitvoeren. Wat kunt u er nou op tegen hebben om die informatie tot uw beschikking te hebben? De heer Van den Beukel: Het is bijna een Timmermansje van de heer Machielse, over kernenergie ging dat toen. Toen zei uw partijleider in Den Haag: u krijgt vanavond nog alle rapporten over dit onderwerpen, vervolgens leest u ze en komt u bij me terug. Onder ander AEF heeft hierover hele dikke rapporten gepubliceerd wat gemeenten landelijke tekort komen op alle taken. Je kunt de grachten dempen met onderzoeken op dit thema, sterker, we hebben er zelf ook eentje. Opent u IBABS, een paar jaar geleden is het onderzoek verricht voor de gemeente Lansingerland. Wat bleek? Wij besteden o.a. te veel, dus meer dan we eigenlijk zouden moeten besteden volgens het gemeentefonds op onderhoud van de buitenruimte. Dat is toevallig ook een belangrijk thema voor de fractie van L3B, voor mijn eigen fractie overigens ook. Ik vind het een prima keuze om daar zoveel aan te besteden, maar dat is geen reden om plotseling te zeggen: kom, we gaan daarop bezuinigen en we gaan het naar cultuur brengen, waar we dan weer te weinig op uitgeven. Dat onderzoek ligt er, de inzichten daarvan zijn al bekend, we vinden het echt water naar de zee dragen. De heer Van Doorn: Ik kreeg een vraag, terwijl ik wat wilde zeggen, dus ik was van mijn à propos. Het punt dat de heer Van den Beukel wilde maken, dat is een vraag, u wilt de oplossing niet in de GR'en, want u neemt het voor hen op: dan moeten zij allerlei bezuinigingen doen en dat draait door. Bent u dan bereid om de OZB naar het maximale tarief van onze inwoners te brengen? Wilt u op die manier die rekening betalen? Bent u dan ook bereid, als die rekening onvoldoende is, om nog verder te gaan met het verder afbreken van voorzieningen, waar we nu vandaag met veel passie voor opkomen? Dat was mijn vraag. De heer Van den Beukel: De heer Van Doorn, L3B en mijn partij hebben samen een amendement ingediend op de kadernota om te

zeggen: dit is de laatste optie om de OZB te verhogen. We zitten volstrekt op hetzelfde standpunt als fracties. Het punt is alleen, dat ik geen motie wil indienen voor de bühne, ik ben niet voor symboolpolitiek, ik ben ook niet voor een zoveelste onderzoek, we zijn hier voor onze inwoners. We hebben een budget, dat gaan we ophalen bij onze inwoners, dat krijgen we van het rijk en daar doen we het mee, elk jaar weer. Ja, we protesteren wanneer we denken dat het effectief is, dat hebben we ook al herhaaldelijk aangegeven, maar ik wil niet papier verspillen om nog een keer te zeggen: kijk eens, de gemeente Lansingerland waarschuwt de rijksoverheid voor de laatste keer. Dan moeten we het echt concreter maken en intelligenter, dan heeft het echt impact. De heer Azzouzi: Ik vind de discussie heel interessant, ik wil me ermee bemoeien. De analyse van L3B klopt niet helemaal, we krijgen wel geld van het rijk, maar dan te laat. Daardoor hebben we altijd bij de jaarstukken een overschot. Bent u het met mij eens, dat wij naar creatieve ideeën moeten zoeken als wij gaan begroten, omdat wij toch vanuit het rijk dat geld te laat krijgen, waardoor wij aan het begin onnodig bezuinigen. Hoe denkt u daar over? De heer Van den Beukel: Een verstandig idee van de heer Azzouzi. Sterker, je zou er een tegenbegroting op kunnen maken. Die creatieve ideeën hebben we geprobeerd, samen met u maar ook zelf, te creëren. Bijvoorbeeld de stelpost onvoorzien omlaag brengen, allerhande initiatieven, daar zijn we voor als volksvertegenwoordigers om met de input van onze achterban, met onze eigen intelligentie en creativiteit om hier creatief te zijn met de beschikbare middelen. Ik ben er groot voorstander van. Dan gaan we naar de motie over het behoud van het alarm, dat lijkt ons een uitstekend idee, die hebben we ook mede ingediend met de heer Bik. De warme banden met Zoetermeer, daar moesten we een beetje om lachen, ik geloof dat het een woordspeling is over de banden, maar op andere vlakken zijn de banden niet zo erg warm. Niettemin, een uitstekend idee om Zoetermeer te laten meebetalen aan de maatregel die we willen treffen voor onze inwoners. De efficiënte uitvoering van taken, dat klinkt goed en belangrijk. Tegelijkertijd zou ik aan het college willen vragen: bent u daar niet al dagelijks mee bezig? Als u dat niet bent, zou ik wat verrast zijn, maar als u het steuntje in de rug kunt gebruiken, dan kunt u het van ons zeker krijgen. Dan het onderzoek naar de aanvraag van uitkeringen, ook daar toch wat verwondering over het voorstel, niet over de motie, maar het voorstel. Feitelijk gaat het over het onderzoeken van de rechtmatigheid van het uitkeren van uitkeringen. Hebben mensen recht op een uitkering? Dan zou je toch verwachten, dat het college dat al jarenlang doet. Dat hoort gewoon bij je werk. Daar zou ik graag een extra toelichting krijgen van het college, wat ze daar de laatste jaren eigenlijk laten liggen en hoe dat dan kan. Lokaal adverteren vinden wij een prima idee, we ondersteunen dat van harte. De uitvoeringstoets, de motie van de heer Jumelet, dat lijkt ons een staaltje micromanagement. De naam is me ontschoten, maar ik heb een collega raadslid, die altijd zegt dat de raad over het wat gaat en het college over het hoe. Dit is toch wel erg veel hoe, lijkt ons zo. Ik zie erg veel beeldvormende avonden en instrumenten op me afkomen bij deze motie en dat is niet het eerste waar ik op zit te wachten en misschien onze inwoners ook niet. Ik ben benieuwd of het college hiermee uit de voeten kan, maar wij zien het vooralsnog niet. De heer Jumelet: Ik denk dat de heer Van den Beukel dan de essentie niet helemaal begrijpt, maar het gaat over de wat-vraag. Je kan maar 1 ding doen voor een bepaald bedrag of bepaalde capaciteit en wij als raad gaan over de wat-vraag. Ga ik het één of het ander doen? In die zin gaat het niet over de hoe-vraag, maar het gaat over: wat gaan we doen? Dat geef ik in overweging bij u. De heer Van den Beukel: Dank voor de verheldering, ik snap uw punt. Ook in het wat kun je te ver doorschieten. Ik zie vanavond ook een voorstel langs komen waarbij de Europasingel een paar maanden naar achteren wordt geschoven, dat is van een detailniveau, wat voor onze inwoners belangrijk is, zeer zeker, maar voor onze fractie bij een individuele afweging op het randje en misschien wel een beetje over het randje. Als ik me elke dag bij elk voorstel moet afvragen wat het betekent voor de planning van een rioolproject in Bleiswijk noord, dan hoop ik gewoon dat het college me dat vertelt en dat ik daar niet een nieuw instrument voor hoeft te krijgen. Ik ben bang dat we anders verzanden in teveel papier en teveel detail. Tot zover onze eerste termijn, dank u wel.

De voorzitter: Ik werd er door de heer Van Doorn op gewezen, dat de heer Meuldijk ook een deel van de inbreng van L3B voor zijn rekening neemt, dat had ik kunnen bedenken, excuus dat ik u zomaar oversloeg, maar het komt ook wel goed uit, want dan ga ik daarna ook naar mevrouw Boonstra en de heer Bik, dan hebben we die 2 onderdelen gehad en dan kan de heer Jumelet als fractievoorzitter alle commentaren voor zijn rekening nemen. Volgens mij hebben we daarmee een ordentelijke vergadervolgorde. De heer Meuldijk: Misschien zorgvuldig om de volgorde om te draaien, dat is iets logischer, dan zou ik graag mevrouw Boonstra eerst het woord willen geven m.b.t. dit onderwerp. Dat lijkt me nu even logischer. De voorzitter: We combineren onderwerpen altijd door elkaar, maar als u het verzoek doet, ik denk niet dat iemand er tegen is. De heer Jumelet: Misschien mogen wij de regie van onze inbreng zelf bepalen. Ik zou zelf graag het woord willen voeren op dat punt, het komt terug in mijn bijdrage. De voorzitter: U doet de woordvoering op alle moties, begrijp ik, van WIJ? Dan ga ik toch eerst naar u, meneer Meuldijk.

De heer Meuldijk, L3B: Zo komen we er wel uit met elkaar. Vooruitlopend op het amendement, dat straks nog formeel ingediend gaat worden. Gisterenavond hebben wij hier heel veel bewoners gehad uit Oosterheem Zoetermeer maar uiteraard ook uit Kruisweg. De ellende die men ervaart, de overlast van de straatraces was voelbaar. U heeft in uw rol als hoeder van openbare orde en veiligheid dit samen met uw collega burgemeester Bezuijen mogen ervaren met begrip en zichtbare empathie, mijn complimenten, werden alle bewoners te woord gestaan en vooral gehoord door u en burgemeester Bezuijen. Ideeën van bewoners zijn opgepakt en krijgen een vervolg met name door de vertegenwoordigers van zowel politie als justitie die aanwezig waren. Wat wel belangrijk is om te beseffen, is dat ons bestuur, de burgemeester maar ook politie en OM worden beperkt door wetten en regels, privacy en anderszins. Ook zijn capaciteit en prioritering vaak de oorzaak van roet in het eten als het gaat om acties en aanpak van de straatrace-overlast. Natuurlijk is er veel inzet en worden acties ondernomen. Dit amendement is niet de heilige graal, is niet de totaaloplossing voor het straatraceprobleem, niet de allerlaatste uitweg waar wij allang niet meer aan dachten, maar ze maakt wel het verschil. Dat zijn de poema's. Een belangrijke mogelijkheid, een middel dat zeker een effect heeft en ontmoedigend is, is dit amendement. Het drukt pas financieel op de begroting van 2025. Met dit amendement geven we ons college en onze hoeder van openbare orde en veiligheid een middel om adequaat in te zetten. We ondertekenen deze dan ook van harte mee. Ook onze burens uit Zoetermeer zullen hier profijt van ondervinden. Gisterenavond waren er raadsleden vanuit Zoetermeer aanwezig. In gesprek met deze collega raadsleden heb ik duidelijk daadkracht kunnen proeven en het kan wellicht worden vertaald in ondersteuning in acties of middelen vanuit Zoetermeer. Daarover de motie samenwerken met Zoetermeer tegen straatraces, die later in stemming komt. Het is hoog tijd, dat we maatregelen gaan nemen tegen deze straatraces op het Prisma terrein. Er is vakkundige ambtelijke ondersteuning geweest, daarom ligt er nu een uitgebreid plan met verkeersmaatregelen om dit racen tegen te kunnen gaan. De colleges van Zoetermeer en Lansingerland werken prima samen op vele vlakken en vele terreinen. Het heeft immers geleid tot een GR bedrijfsschap Hoefweg, het bedrijvenpark Prisma, zoals die nu tot ontwikkeling is gekomen. Vanuit Zoetermeer, zowel raad als college, blijkt helder dat men overlast van straatraces samen met Lansingerland wil aanpakken. Tijdens de bewonersbijeenkomst gisterenavond is duidelijk gebleken dat zowel inwoners van Kruisweg als Zoetermeer en zelfs Benthuisen de overlast ervaren. Een logische lijn dan ook om aan ons college te vragen om onze dierbare burens en/of andere betrokken partners, die actief zijn in het gebied bij de straatraces waar overlast wordt ervaren, die te vragen ondersteuning te bieden, zowel financieel als in uitvoering of anderszins. Dank u.

De heer Jumelet, WIJ: In de gezamenlijke commissievergadering van 25 oktober j.l. was het mij, ik doe dit met een knipoog naar de heer Blonk, niet gegund om mijn bijdrage in de eerste termijn af te maken. U had nog iets van mij tegoed, namelijk het volgende. Ik ga even mijn tekst van toen citeren. Mijn fractie hecht eraan om ook dit jaar graag de politie, de brandweer, het middenveld,

de sportverenigingen, kerken, moskeeën, de ondernemers en de vele vrijwilligers te bedanken voor hun inzet en mijn fractie blijft erop vertrouwen dat we in de komende periode met elkaar het gesprek blijven voeren, we de overeenkomsten zoeken en zeker op ieders inzet mogen blijven rekenen voor onze mooie gemeente en haar inwoners. Dat was mijn laatste stukje van toen. De heer Blonk: Ik vind het onterecht, dat ik door de heer Jumelet aangevallen wordt in mijn functie als voorzitter van de commissie AB. Ik voer daar opdrachten uit van het presidium. Aan het presidium is via de mail aangegeven: eerste termijn 10 minuten maximaal. Daar is geen reactie op gekomen van het presidium, dus zijn die 10 minuten die 10 minuten. Ik heb het ook van tevoren gezegd. Dat u zo lang van stof bent, kunt u niet verwijten aan de voorzitter. Ik vind dit ongepast. De voorzitter: De heer Jumelet zei het met een knipoog, daarom heb ik het goedgekeurd, maar u dit terecht mee gedeeld. De heer Jumelet: De afspraak was anders dan de heer Blonk nu zegt. De voorzitter: De heer Blonk zegt terecht, dat hij als voorzitter handelt in opdracht van het presidium. Er is schriftelijk aangegeven wat het presidium wenst en hij heeft daarnaar gehandeld. U kunt hem daar niet op aanspreken. Tegelijkertijd zegt u het met een knipoog. U heeft er het recht toe om uw termijn af te maken. We gaan dit niet uitvechten op detail. De reactie van de heer Blonk op uw knipoog is serieus bedoeld, het is belangrijk om daar kennis van te nemen, ook voor u. De heer Jumelet: In aanloop naar deze begrotingsraad is er veel goeds gebeurd. Er is een amendement geschreven door de coalitiepartijen om recht te doen aan het coalitieakkoord. Immers, voor ons is het coalitieakkoord leidend. We hebben voor dit amendement een eigen dekking gezocht, zodat de financiële ruimte die belast wordt raadsbreed inzetbaar is. We zijn het CDA ook dankbaar voor de op voorhand gegeven steun aan dit amendement. Samen verantwoord verder staat heel hoog in het vaandel. Onder leiding van de griffie is er n.a.v. de begrotingscommissie raadsbreed gezocht naar de overeenkomsten. Overeenkomsten waar we elkaar kunnen vinden om de beschikbare ruimte in de begroting 2024 zo goed mogelijk te bestemmen en waar nodig te amenderen. Deze gezamenlijke voorbereiding heeft ertoe geleid, dat er een mooi gezamenlijk amendement voor ligt waarmee we raadsbreed onze rol pakken in deze open bestuurscultuur. En ja, er is door vele partijen water bij de wijn gedaan om er gezamenlijk uit te komen. Dat is weleens anders geweest. Ik dank de collega's maar zeker ook de griffie voor hun medewerking en inzet om tot dit gezamenlijke amendement te komen. Als we deze 2 amendementen bij elkaar optellen, resteert er nog een ruimte van ongeveer € 160.000. Mijn fractie is van oordeel, dat wij dat graag zoveel als mogelijk laten voor wat het is om reden dat er in de loop van 2024 naar verwachting altijd weer zaken zijn die geld vragen, een beetje ruimte kan dan ook geen kwaad. Mijn fractie heeft 1 amendement en 2 moties ingediend. Collega Boonstra heeft samen met L3B een helder amendement opgesteld inzake de aanpak van straatraces. Het is een onderwerp dat heel erg speelt in de omgeving van Prisma, de heer Meuldijk heeft daar al een duidelijk verhaal over gehouden, dat ga ik niet herhalen. Collega Bik heeft met volledige steun van de raad een motie behoud waarschuwings- en alarmeringssystemen ingediend. De heer Azzouzi: Als ik het goed begrijp hebben we afgesproken dat het saldo niet gemoeid wordt met die 2 amendementen, maar ik zie dat WIJ wel een amendement over straatraces steunt of indient, dat heeft ook gevolgen voor 2025. Dat was de zorg. Hoe kijkt u daar naar? De heer Jumelet: Ik heb gezegd: zoveel als mogelijk. Dit gaat over 2025 en volgende jaren. Het is een beperkt bedrag, wat ons betreft kan dat. In het totaal is dat te doen. De heer Azzouzi: Als wij dan het amendement van pubers in the spotlight steunen, dan kan dat ook volgens die redenering. De heer Jumelet: Dank voor de mededeling, wij komen er later nog op terug. Collega Bik heeft volledige steun, de motie behoud waarschuwings- en alarmeringssystemen, deze behoeft geen verdere toelichting. Tenslotte onze motie prioriteit stellen m.b.v. een uitvoeringstoets, die ik mede heb ingediend namens VVD en L3B. Wij geven in deze motie nadrukkelijk aan omdat wij vinden dat wij als raad de volgende stap moeten zetten in onze kaderstellende rol. Het gaat dan niet over de hoe-vraag, maar met name over de wat-vraag. Wij moeten aan het stuur zitten als raad en dus ook de afweging maken als we tot een besluit willen komen. De financiële middelen, de personele inzet en andere middelen zijn niet onbegrensd. We moeten dat mee laten wegen op de wijze waarop wij besturen als kaderstellend orgaan. Ik loop de amendementen en moties even

langs, dat doe ik in de volgorde van de griffie. De heer Markus: Over de motie over de uitvoerings-toets. In hoeverre bent u er bang voor, dat zo'n prioritering en toelichting gaat leiden tot een discussie die niet meer over het onderwerp gaat, maar meer over de prioritering die erachter zit. Ziet u die ook? Of heeft u er alle vertrouwen in? De heer Jumelet: Ik heb er wel alle vertrouwen in, dat wij daar als raad zelf over gaan. Als wij in onze afweging zien, dat een besluit tot bepaalde consequenties leidt, dan is het aan ons om te beslissen: doen we het of doen we het niet? Ja, het is aan onszelf hoe wij daarmee omgaan. Ik denk dat wij daar als raad op een heel volwassen manier onze kaderstellende rol moeten pakken. De amendementen. Eensluidende begroting, daar heb ik al iets over gezegd, inhoudelijk is er ook van alles gezegd. Ik ben blij dat een aantal punten, die ik tijdens de begrotingscommissie heb genoemd, terugkomen. Dat wij een aantal dingen kunnen doen ter ondersteuning van mensen die het echt nodig hebben een steuntje in de rug. Daarbij, rondom de hanging baskets en kerstbomen, vitale dorpskernen, wij denken dat dit juist de kers op de taart is, we hebben mooie kernen en dat willen we ook zo houden. Het amendement coalitieakkoord in stand in één pakket, dat behoeft weinig toelichting, dat is helder van zichzelf. Het amendement van het CDA rondom burgerparticipatie is mentaliteit, mijn fractie vindt burgerparticipatie belangrijk. Het CDA heeft gelijk dat burgerparticipatie mentaliteit is c.q. een geïntegreerd onderdeel is van het werk van de gemeente Lansingerland. Volgens mijn fractie hebben we nog wel een paar stapjes te maken. We voelen er niets voor om extra budget volledig weg te halen, een beperking van hetgeen staat in het coalitieakkoord past ons het maximale. Dan kom ik bij het amendement van het CDA, eerst de samenleving dan de overheid, pubers in the spotlight. De wethouder heeft aangegeven, dat delen van pubers in the spotlight ondergebracht zijn c.q. terugkomen in een ander project. Technische vragen de CU gaven daar toch weer wat licht op het verhaal. Nu is mijn vraag aan de wethouder: klopt het dat het deel dat in de technische vragen met name eenzaamheid op onderdelen resteert en niet terug komt in andere projecten? Dat het tussen wal en schip terecht zou komen. Als dat zo is, dan loop ik vooruit op wat de heer Markus gaat zeggen, maar ik haak even aan op wat collega Van den Beukel aangaf, dan wachten wij een wijziging van het amendement af, om het te beperken tot dat deel. We staan er wel open voor om daarin mee te gaan. Het amendement straatraces, daar heb ik het over gehad. Betrouwbaar besturen Noordeindseweg, de noodzaak van de openstelling van de Noordeindseweg hebben wij immer als fractie betwist, daar besluitvorming destijds te snel ging omdat de te nemen maatregelen reconstructie Sterrenweg toen nog niet helemaal was uitgevoerd. Mijn fractie gaf er toen de voorkeur aan om eerst het totaal uit te voeren en dan een besluit te nemen. Een aantal fracties wilde toen niet wachten. We vragen ons telkens af, ook nu: welk probleem lossen we op? Veel inwoners, die wij spreken, vinden de huidige situatie goed en aanvaardbaar, dus wij zien geen reden om de motie te steunen, we houden ons aan wat in het voorstel staat. Het amendement van het CDA rondom het mobiele servicepunt. De heer Van den Beukel: Een technisch vraagje. Ik ken de heer Jumelet als een ontzettende voorvechter van het coalitieakkoord, wat daarin staat is afspraak en afspraak is afspraak. Wordt er nou recht gedaan aan de afspraken in het coalitieakkoord op dit punt? De heer Jumelet: Ik zal niet zo snel met mijn vuist op tafel slaan, maar het coalitieakkoord is richtinggevend. Wij zitten daar rondom dit punt altijd wat duidelijker in. Wij hebben altijd gezegd rondom dit onderwerp, wat ons betreft gaat die niet open en dan het blijven zoals het is. Dan kunt u betwisten, er zit licht tussen hetgeen ik zeg en het coalitieakkoord, maar wij geven daar onze eigen kleuring aan. De heer Van den Beukel: Ik wens het college veel succes met het richtinggevend coalitieakkoord, ik ben benieuwd wat dat inhoudt. Los daarvan, even over het thema betrouwbaar besturen. Als je nou beleid hebt en beleid wekt bepaalde verwachtingen in de maatschappij en vervolgens suggereer je dat je mogelijkserwijs gaat bijstellen op basis van onderzoek en plotseling gaat het onderzoek niet door, want het wordt weg bezuinigd. Hoe past dat dan in het beeld dat de heer Jumelet heeft van betrouwbaar en ordentelijk besturen? De heer Jumelet: Ik zou bijna een wedervraag stellen als het gaat over betrouwbaar besturen. De voorzitter: Dat mag niet, alleen retorisch. De heer Jumelet: Ik ga hem toch stellen. Uw volgende amendement, op het moment dat de raad een besluit neemt en de inkt is eigenlijk nog niet droog, en u gaat het ter discussie stellen, hoe betrouwbaar ben je dan als overheid als je zegt:

we willen een mobiel servicepunt en als het ding van start is gegaan en u zegt vervolgens: schaf het maar weer af. Dan zit die bejaarde in Bleiswijk of Berkel te wachten tot het mobiel servicepunt langs komt, maar dan zegt u feitelijk: die komt niet, wacht u maar. Als het dan gaat over betrouwbaarheid, kaats ik de bal graag terug naar u. Dat betekent dat ik uw amendement rondom het mobiel servicepunt ook niet ga steunen. De heer Van den Beukel: Wie de bal kaatst, kan hem verwachten. Ik begrijp niet goed wat de heer Jumelet suggereert, misschien is dat een vraag die ik kan stellen aan het college. Als ik de stukken lees is het mobiele servicepunt zelf nog niet aangeschaft en nog niet operationeel. Vanuit die premisse heb ik voorgesteld om dit niet in te zetten, juist omdat het € 160.000 toevoegt aan de lasten en we daar dan volgend jaar niet meer van af kunnen, niet meer van af willen, want dan zou het een desinvestering zijn. Dat is een vraag aan het college, maar als de heer Jumelet de vraag kan beantwoorden, ook heel graag. De heer Jumelet: Ik ben geen wethouder, ik hoor geen vraag aan mij, dus ik ga gewoon door. Dan kom ik bij de motie van L3B, benutten warme banden met Zoetermeer, die hebben wij mede ingediend, de motie spreekt voor zich. De motie van L3B en WIJ rondom het rijk moet betalen, niet onze inwoners. Wat ons betreft is dit absoluut geen symbool politiek. De woorden van de heer Van Doorn, zeker het voorbeeld dat hij gaf, het Haagse voorbeeld, dat kan ik van harte steunen en hij weet wel waarom. Een zakelijkere en scherpere blik is zeer goed. Als lokale partij staan wij voor onze lokale belangen, we willen baas zijn en blijven over onze eigen portemonnee. Wellicht brengt deze motie iets in beweging. Op het moment dat je dat niet doet, dan weet je zeker dat er niets gebeurt. Wij zijn blij met het initiatief vanuit L3B om deze motie in te dienen, die wij van harte mee indienen en ondersteunen. Dan de motie van de PvdA, intensiveren onderzoek bij aanvraag uitkeringen. Het aan de voorkant goed en gedegen kijken of een uitkering rechtmatig en ook doelmatig is, kan voor betrokkenen een hoop gedoe voorkomen. Ja, als er recht is op een uitkering, dan moet die verstrekt worden. Kan iemand geholpen worden aan werk in plaats van een uitkering, ja, dan moet je dat doen. Het gaat niet om vertrouwen of wantrouwen, de link met de toeslagenaffaire vindt mijn fractie niet terecht, omdat daar andere dingen zijn gebeurd, zoals profilering. Dat is hier niet aan de orde. We zien dat het college dit vanuit het vertrouwen doet en niet vanuit wantrouwen. De heer Ruijtenberg: Kan de heer Jumelet volledig uitsluiten dat profilering geen onderdeel kan zijn van deze onderzoeken? De heer Jumelet: Die vraag kan ik niet beantwoorden. Ik ga ervan uit, dat profilering hier niet aan de orde is. Waarom zou ik aannemen dat profilering aan de orde zou zijn, op het moment dat iemand zich meldt bij de gemeente, dat je er tijd in stopt om daar de goede dingen te doen, dat hij krijgt waar hij recht op heeft, waar hij geen recht op heeft, dat hij dat niet krijgt. Op het moment dat iemand geholpen zou zijn, omdat hij verwezen wordt naar werk of naar een andere organisatie, dan denk ik dat het heel erg goed is. Dat heeft mijns inziens niets te maken met profilering, maar met rechtmatigheid en doelmatigheid. De heer Ruijtenberg: Ik heb behoefte om het antwoord van de heer Jumelet een beetje samen te vatten. De vraag was namelijk: kan hij uitsluiten? Het antwoord is duidelijk: nee. Daarom dienen wij deze motie in, omdat je het niet kan uitsluiten en dat we daarom graag op de hoogte gesteld willen worden. De heer Jumelet: Ik weet niet waar de heer Ruijtenberg het antwoord nee op baseert. Ik heb niet gezegd, dat er geprofileerd wordt of gaat worden. Ik ga ervan uit dat rechtmatigheid en doelmatigheid hier leidend zijn. Profilering, als hij denkt dat het aan de orde is, dat is aan hem, maar niet aan mij. De heer Ruijtenberg: De heer Jumelet luistert misschien niet zo heel erg goed. De vraag is of hij het uit kan sluiten. Dat is de vraag, niets meer, niets minder. Ik vraag: kan de heer Jumelet volledig uitsluiten dat profilering een onderdeel hiervan zou kunnen zijn? U heeft heel veel gezegd, maar ik heb niet gehoord: nee, ik kan het uitsluiten. Want dat kunt u namelijk niet. Vandaar dat we een onderbouwing willen via onze motie. De heer Jumelet: De reden voor deze vraag kan ik niet helemaal plaatsen. Hetgeen ik gezegd heb, het gaat over rechtmatigheid, over doelmatigheid, het gaat niet over profilering. Als iemand recht heeft op iets, moet hij dat krijgen, punt. Ik ga niet over als-vragen en profilering. De heer Ruijtenberg: Ik zal de heer Jumelet uitleggen waarom deze vraag is. Hij maakte namelijk zelf de opmerking: de toeslagenaffaire is niet van toepassing, want dat had met andere redenen te maken. De reden van de toeslagenaffaire was profilering. Vandaar de vraag:

kan hij profilering uitsluiten? De vraag komt dus voort uit het feit dat u zegt: die koppeling is er niet. Maar feitelijk weten we het niet op voorhand. Vandaar de vraag. De heer Azzouzi: Voor de helderheid van de raadsleden, wat speelde bij de toeslagenaffaire is niet alleen profilering maar ook fouten door de belastingdienst zelf door druk en targets. Ik zie die vergelijking nu, met deze taakstelling moeten we iets gaan realiseren. Wat kan voorkomen dat er fouten gemaakt worden? Daarom willen wij een gedegen plan om dat te kunnen tackelen. Bent u het met mij eens? De heer Jumelet: Eerst even naar meneer Ruijtenberg. Ik maak niet de koppeling met de toeslagenaffaire, die maakt u zelf in de motie. Ik werp het verre van mij, de koppeling met de toeslagenaffaire. Ik heb het vertrouwen in het college en het ambtelijk apparaat, dat hetgeen nu voorgesteld wordt tegemoet komt aan doelmatigheid en rechtmatigheid van het verstrekken van uitkeringen. Op het moment dat mensen hier aan de deur kloppen, omdat zij menen recht te hebben op een uitkering, wordt er zorgvuldig naar gekeken, gaan wij van uit. Wij denken dat dit een voorstel is, ik heb de wethouder er geen andere dingen over horen zeggen, dus wat ons betreft hebben wij geen behoefte aan deze motie. De heer Azzouzi: We hadden verwacht dat WIJ deze motie juist gaat steunen. Als we kijken naar de amendementen en moties die ingediend zijn, waarbij wij als oppositiepartij het college vertrouwen dat het gaat gebeuren als het gaat om uitvoering, daar zien wij dat WIJ de indieners zijn, dus de redenering klopt niet helemaal. De heer Jumelet: Dat is voor uw rekening, maar wij gaan uw motie niet steunen. De motie lokaal adverteren. Klinkt sympathiek, maar, en dan komt het: het college gaat over de hoe-vraag en heeft daar deskundige ambtenaren voor. Laten we ons alsjeblieft beperken tot de kaderstelling en de uitvoering overlaten aan het college en het ambtelijk apparaat. Deze motie past niet in die lijn, mijn fractie zal deze motie niet steunen. De motie over efficiëntere uitvoering van taken, die hebben wij mede ingediend, die steunen wij van harte. De motie behoud waarschuwings- en alarmeringssystemen, daar hebben we het al over gehad. Blijft de laatste motie van het CDA, die wij mede hebben ingediend, afvalinzameling op Koningsdag. Mijn fractiegenoten hebben regelmatig contact met Oranjecomités. Er spelen elk jaar weer zaken die voor de vrijwilligers het er niet makkelijker op maken. Het zijn dorpsgenoten die belangeloos zorgen voor mooie en gezellige dorpsfeesten, waardoor onze samenleving kleur krijgt. Begin van dit jaar heeft deze raad een door WIJ ingediende motie aangenomen met als titel: gemeente, help de vrijwilligersorganisaties bij de vergunningaanvragen. WIJ staat voor bruisende dorpskernen en onze vrijwilligers. Mijn fractie vindt het jammer, dat ook nu weer een motie nodig is om de afvalinzameling te regelen. Natuurlijk zijn er allerlei regels en voorwaarde waar aan voldaan moet worden, maar in het licht van de eerder aangenomen motie moet de nu voorliggende motie eigenlijk toch wel overbodig zijn. Vraag aan het college. De heer Machielse: Volgens mij gaan de heer Jumelet en ik elkaar nog vinden deze avond, want ik dacht juist ook aan de motie die eerder is aangenomen op het ondersteunen van verenigingen en aan uw eerdere inbreng: gaan we nu over het hoe of over het wat. Wat is nu uitvoering, wat willen we bereiken? Moeten we niet gewoon vragen aan het college om het te regelen? Hebben we voor dit soort dingen nu werkelijk een motie nodig. U heeft hem mede ingediend, dus het is weldegelijk een vraag aan u: waarom is dat nodig? De heer Jumelet: Dat is een heel goede vraag, die wilde ik net gaan stellen. Mijn vraag aan het college is dan ook: hoe gaan we dit nou oplossen, waardoor deze motie en wellicht andere moties rondom deze dorpsfeesten niet nodig zijn? Vraagteken. Twee personen, één gedachte. Toch nog een flink aantal amendementen en moties, maar per saldo hebben we als raad onze rol gepakt in deze open bestuurscultuur. Ik kan het niet vaak genoeg benadrukken, wij als raad zijn kaderstellend, laten we die rol ook nemen en ten volle benutten. Niet voor onszelf, maar voor de samenleving. Dank. We zien uit naar de stemming.

De voorzitter: Ik wilde zeggen dat u en uw voorgangers best veel tijd gebruiken weer. In het presidium, dat zijn u en uw voorgangers, is gezegd: we houden het kort. Ik ga zeker niet beknibbelen op de andere 5 fractievoorzitters, dan wel de heer Azzouzi die heeft aangekondigd dat hij een groot deel van zijn eerste termijn in zijn tweede termijn gaat brengen. Op deze wijze zitten wij hier vannacht om één uur nog, wij gaan hier met een begroting de deur uit, dan weet u dat.

Degenen die het in de eerste termijn kort houden, zal ik meer ruimte geven in de tweede termijn dan andersom.

De heer Machielse, VVD: De heer Machielse gaat het kort houden deze avond. Even kijken of we halverwege dit debat het tempo er in kunnen brengen met elkaar. Want het is heel eenvoudig: solide financieel beleid is nodig, want alleen dat zorgt voor lagere lokale lasten. U heeft het mij vaker horen zeggen. Vorige week heeft de VVD u mede gedeeld waar we op gingen letten. Lansingerland staat onder druk, we moeten voorzichtig zijn, we moeten niet alleen naar 2024 kijken, maar ook verder doorkijken en zorgen dat we doelmatig bezuinigen en onszelf efficiënt organiseren. In dat licht ook direct onze eigen motie. Ja, we zijn erin geslaagd op een aantal van onze eigen taken in de overhead te bezuinigen. Laten we die exercitie nou eens breder doen om niet altijd op de uitvoering te bekknibbelen, maar ook eens te kijken hoe we die efficiënter organiseren. Een beetje bedrijfsleven gedachte in dit gemeentehuis brengen. Dank voor de partijen die het mede hebben ingediend. Ik zou haast zeggen: je kunt er haast niet tegen zijn. In dat licht gelijk door naar de motie van L3B, het rijk verantwoordelijk stellen voor de taken die wij uitvoeren. Dat onderzoek gaat ons helpen om het juiste debat hier te voeren en de VVD is daar enthousiast over. Maar welk debat hebben we nou eigenlijk gevoerd de afgelopen weken? We zijn begonnen vorige week als partijen aan te geven wat we belangrijk vinden vanuit het coalitieakkoord, vanuit onze verkiezingsprogramma's, vanuit onze achterban. We zijn er goed in geslaagd om met elkaar in die 2 mandjes van grote amendementen echt te komen tot een nieuwe afweging: wat vinden we nu belangrijk voor Lansingerland? Waar de VVD bijzonder tevreden over is, is dat het er niet eens toe heeft geleid, dat de begroting op nul uitkomt. Er is nog steeds een licht positief saldo, dus we hebben de verleiding met elkaar weten te weerstaan om alles te verbrassen. Die oproep heb ik vorige week gedaan en wil ik nu nog eens doen aan alle collega's. Ja, het is enorm interessant om te kijken: er is nog geld, laten we iets minder bezuinigen, laten nog iets minder ombuigen. Maar laten we ook gewoon heel realistisch zijn. De wethouder heeft vorige week uitgebreid toegelicht hoe op het domein jeugd andere initiatieven zijn. Hoe sympathiek dan ook zo'n amendement ook is van het CDA, denk ik direct: wie ben ik om nu tegen de wethouder te gaan zeggen: u zegt, ik kan alles waarmaken met minder budget, het is niet doelmatig besteed geld, nee, ik wil dat u perse gaat uitgeven, wethouder, ik wil dat u toch doorgaat met beleid, waarvan u zelf zegt: ik kan zonder ook de juiste doelgroepen bereiken. Dan denk ik: als VVD moeten we zorgen voor een doelmatige overheid en laten we ons dan ook focussen op zaken die echt bijdragen aan de uitvoering. De heer Van den Beukel: Wie vindt de heer Machielse nou belangrijker als het gaat om zicht op de uitvoering. Is dat de uitvoeringsorganisatie die hier inspeekt? Of is dat de wethouder die als intermediair fungeert? De heer Machielse: Uiteindelijk geen van beiden, het moet de doelgroep zijn die het meest in staat is om aan te geven of het wel of niet voldoende is. Maar wat voor mij heel belangrijk is: we hebben met elkaar ambities. Wij houden het college aan het realiseren van die ambities. Als het college zelf zegt: wij kunnen met minder geld die ambities realiseren door andere projecten op te starten, dan heb ik daar vertrouwen in. Dat is correct. De heer Markus: U voelt hem wellicht al aankomen. Voor het programma Join Us geldt niet wat u net stelt. Bent u ertoe geneigd om er serieus over na te denken om dat wellicht wel terug te draaien en dat programma wel voort te zetten. De heer Machielse: Ik heb die technische vragen met veel interesse gelezen. Als het waar is dat er een nuance is in de beantwoording van de wethouder vorige week, dat inderdaad deze doelgroep niet bereikt kan worden met andere programma's, dan is de VVD inderdaad bereid te kijken naar een andere dekking daarvoor, want dat staat als een paal boven water. Ik ga gauw verder, want ik had beloofd het kort te houden. Gezamenlijk een sluitende begroting, wij moeten natuurlijk enorm blij zijn dat er 2 bewaakte fietsenstallingen gaan komen. Ik geef het college vast mee, dat voordat er om meer geld gevraagd wordt, ik eerst mijn creatieve voorstellen van vorige week terug wil zien met een nieuwe werkplek voor onze bestuursadviseurs, maar tot die tijd heeft de VVD er heel veel vertrouwen in dat we die 2 bewaakte fietsenstallingen gaan krijgen. Misschien een tip: kijk ook eens samen met de ketenpartners of Buurttoezicht of andere organisaties of we

creatief kunnen omgaan met hoe we de bewaakte fietsenstalling gaan inrichten. We zijn er in ieder geval blij mee, dat het in de begroting landt. Wat betreft het coalitieakkoord in één pakket in stand houden, die BOA's, daar is de VVD blij mee. De openbare verlichting en op een aantal domeinen een beetje terug naar de basis, wat ombuigingen erin houden, een goed pakket. Ja, het heet coalitieakkoord in stand houden, maar de VVD zal er zeker voor stemmen. Dan ga ik met u de boekhouding doen, algemene amendementen en moties, die niet direct terug zijn gekomen in de VVD woordvoering vorige week. Burgerparticipatie is een mentaliteit van het CDA zullen wij zeker steunen, want het past in onze visie. Doelmatige overheid, uitvoering waar het hoor, dus participatie meenemen in de projecten die lopen, in de teams die lopen, niet op een eiland zetten, gewoon mee laten lopen. Het amendement over eerst de samenleving dan de overheid, daar heb ik genoeg over gezegd. De heer Azzouzi: Volgens mij heeft het college dat budget gevraagd, om dat in te binden in het proces. Daarvoor is een budget nodig, voor het inbinden van burgerparticipatie in de voorstellen. Is de heer Machielse het met mij eens, dat dat nodig is? De heer Machielse: Meneer Machielse is het daarmee eens, dat het in de bestaande projecten en teams moet worden opgelost. Ik ben me ervan bewust, dat het college om extra geld heeft gevraagd, maar in onze overtuiging is dat niet de oplossing. De oplossing is communicatie, diep inbedden in de organisatie, is werken met de inwoners en niet aparte projecten opstarten en meer budget hebben voor meer onderzoeken, meer insprekavonden, want uiteindelijk is dat niet alleen participatie. Participatie moet iedereen doen in de organisatie en niet een klein clubje. Ik ga verder. Amendement aanpak straatraces gaan wij zeker steunen. Wij hebben er zelf ook al eerder aandacht voor gevraagd, meerdere partijen hier. Laten we dit eerlijk evalueren met elkaar, laten we kijken of dit werkt, want er zijn nog veel meer plekken in onze gemeente waar veel overlast is, noem het verkeershufters, verkeersaso's, noem het straatraces, noem het geluidsoverlast. Maar als dit werkt, kunnen we een aantal andere knelpunten in de toekomst gaan oppakken, dus we willen er zeker in meekijken. Om maar even het linkje te leggen met de motie van L3B, het spijt me een klein beetje, maar wat moeten we precies met deze motie? Als de wethouder nog niet bezig is om dit samen met Zoetermeer op te pakken, dan zou ik eerder aan de wethouder vragen: hoezo niet? Als de wethouder dat wel aan het doen is, dan is mijn vraag aan L3B: wat moeten we met die motie? Als we er dan al iets perse mee moeten, had u dan niet beter aan mevrouw Boonstra kunnen voorstellen om 1 zinnetje toe te voegen aan haar amendement, namelijk: waar mogelijk met Zoetermeer op te trekken om. Dan is het opgelost. Het voegt in onze optiek helemaal niets toe. Dus de vraag aan de wethouder om het maar even feitelijk te houden: wat gaat u nou werkelijk doen, anders doen, als deze motie wordt aangenomen? Wat doet u nu nog niet wat u dan wel gaat doen? Wat vindt u er zelf van als u het nog niet doet? Een beetje rare vraag, maar ik vind het ook een rare motie. Dan verder. Betrouwbaar besturen Noordeindseweg van het CDA. Ik ben online gaan zoeken, niet meer op facebook, want zelfs mijn oma zit daar niet meer op, dat is echt passé. Ik heb op Instagram een groep gevonden: houd de Noordeindseweg gesloten. Ook die bestaat inmiddels. Wij hebben er als VVD haast geen mening over, wat er moet gebeuren, maar we willen echt aan het college vragen: licht nou eens toe waarom dit in de begroting is beland om de Noordeindseweg niet meer open te stellen? Dan zullen we beoordelen of we die onderbouwing voldoende vinden. Als die onvoldoende is, dan zijn we het ermee eens, dat in het mobiliteitsplan hier goed naar gekeken moet worden. Op dit moment kunnen we dat niet beoordelen. Dan geen mobiel servicepunt. Eigenlijk alleen maar een vraag aan de wethouder, want het raadsvoorstel was daar heel helder over: geen maatschappelijk effect, geen cijfers. Is er nou inmiddels wel onderzoek gedaan, is er echt gepeild of er een behoefte is en om maar met de woorden van de heer Jumelet te spreken: welk probleem lossen we hier nu eigenlijk op? Want geld uitgeven voor iets wat ergens is beland in een coalitieakkoord an sich zal daar misschien wel een meerderheid voor te vinden zijn in deze raad, zo schijnt dat te werken, maar of het ook doelmatig is en of het een nuttige inzet van middelen is, dat wil ik toch wel graag even horen. Bij voorkeur dus graag cijfermatige onderbouwing, feitelijke onderbouwing. Is er onderzoek gebeurd? Ja of nee? Is er een behoefte, ja of nee, gepeild en zo ja, wat is dan die behoefte? Daar ben ik echt even naar op zoek om het te beoordelen, anders vind ik het heel veel geld, waarvan we

niet kunnen beoordelen of het goed wordt uitgegeven. Dan de moties. Het rijk moet betalen, niet onze inwoners, daar heb ik het over gehad. Richting de PvdA, intensiveren van onderzoek bij de aanvraag van een uitkering, dat vindt de VVD een heel goed voorstel, niet uw motie, maar het voorstel van het college en ik zal u ook uitleggen waarom. Het college schrijft namelijk heel helder niet een ander onderzoek te gaan doen, niet andere maatregelen te gaan gebruiken, niet iets anders te gaan doen, maar eerder te gaan doen. Wat er op dit moment gebeurt, is dat een uitkering wordt toegekend en na een half jaar of een jaar het college erachter komt, dat is uitvoering, dat het onterecht was en dan moet het geld worden teruggevorderd. Veel administratieve last, maar ik kan mij heel goed voorstellen, zeg ik richting de heer Azzouzi, dat als je in die situatie belandt, je denkt recht te hebben op een uitkering en na een half jaar of een jaar blijkt dat je dat niet had en je moet gaan terugbetalen, dat een veel zwaardere situatie is dan dat je vanaf dag 1 had geweten: ik heb hier geen recht op. Daarom, als je het hebt over de menselijke maat en over sociaal omgaan met mensen die een uitkering aanvragen, is de VVD van harte ondersteuner van het voorstel van het college om aan de voorkant het goede onderzoek te doen. Niet om tot een andere beslissing te komen, maar om op het goede moment tot een beslissing te komen. De heer Azzouzi: Volgens mij begrijpt de heer Machielse de motie niet. Het gaat niet om het verhaal van terugvorderen van onterechte uitkeringen. Het gaat om fouten, die gemaakt kunnen worden door de organisatie en daarmee onterecht cliënten geen uitkering kunnen krijgen en daardoor in de schulden komen en dan zijn we verder van huis. Dat willen we borgen, dat het in het proces geborgd wordt en niet door target of taakstelling te gaan regelen. De heer Machielse: Ik begrijp precies waar deze motie op doelt. Alleen, de VVD is van mening, dat juist het goede onderzoek doen aan de voorkant de enige juiste manier is om uitkeringen toe te kennen. Als de heer Azzouzi behoefte heeft aan een uitgebreid onderzoeksplan van hoe dat in zijn werk gaat, dan moet u een beeldvorming organiseren. Maar de VVD heeft er alle vertrouwen in, dat dat goed gebeurt in deze organisatie en dat het voorstel van het college om het op het juiste moment te gaan doen een verrijking is, zowel voor de organisatie als voor de aanvrager van de uitkering. Daarom steunen we dat en gaan we de motie niet steunen. Ik ga verder, lokaal adverteren van VOOR. Ja, op welke stoel wil je zitten? Gaan we de uitvoering zelf bepalen? Laat helder zijn: de VVD heeft er alle vertrouwen in, dat werving topprioriteit is, want we horen ieder debat aan dat capaciteit een probleem is. Dus als werving geen topprioriteit is bij het college, dan hebben we een ander probleem. In welke krant of in welk medium een bepaalde advertentie wordt geplaatst, kijk vooral wat effectief is. Laten we niet alleen maar kijken naar lokaal, niet alleen online kijken, maar kijken wat effectief is. Volgens mij gebeurt dat, dus deze motie zullen we niet steunen. Behoud waarschuwingssalarmeringssystemen zijn we mede indiener, raadsbreed, gaan we zeker steunen. Prioriteit stellen m.b.v. uitvoeringstoets wilde nog één ding aan toevoegen. Ik vind het heel zuiver, complimenten van de collega's van WIJ, dat ze het ook zelf hebben toegepast in het amendement voor straatraces, om ook direct te kijken, we willen iets extra, hoe verhoudt zich dat in prioriteit met andere zaken. De oproep aan onszelf om het ook te blijven doen is er eentje die de VVD ook omarmt, want ik heb het u vaker gezegd: solide financieel beleid is nodig, want alleen dat gaat voor lagere lokale lasten zorgen de komende jaren. Dus dank voor het voorstel van WIJ. Wij gaan dat zeker steunen. Dan tot slot afvalinzameling op Koningsdag. Ik heb het al een beetje laten doorschemeren zojuist bij mijn interruptie op de heer Jumelet, maar regel dit gewoon, college. Er ligt een motie om verenigingen te ondersteunen. Hoezo gebeurt dit nog niet? Kunnen jullie het niet gewoon oppakken zonder dat deze motie daarvoor nodig is? Dat zou de VVD in ieder geval zeer waarderen? Daar wil ik het in de eerste termijn bij laten, want het zal helder zijn, als u onze woordvoering van vorige week goed heeft gevolgd, zit er geen enkele verrassing in ons verwachte stemgedrag vanavond. Daarom kon ik het ook zo kort houden.

De voorzitter: Een algemene opmerking n.a.v. de inbreng, ook in de commissie eerder, want ik heb goed geluisterd, aan alle leden van de raad: u bent het hoogste orgaan in deze gemeente. Dat betekent dat al onze medewerkers voor u werken. U bent gelukkig vaak royaal met complimenten, dat stellen de medewerkers zeer op prijs, dat stel ik zeer op prijs, maar ik verzoek u ook rekening

te houden, als u zegt dat sommige functies overbodig zijn of er grappen over maakt, dat het zijn uitwerking heeft op de motivatie van onze medewerkers. U bent de werkgever uiteindelijk, achter de schermen. Dan hebben we het over goed werkgeverschap. Kijkend naar het bedrijfsleven, zoals u zegt, zo stuur je ook een bedrijf niet aan. Ik geef dat aan iedereen mee, houd daar rekening mee. U kunt zeggen dat de gemeente teveel lobby-inspanningen verricht en het college opdracht geven daar iets in te beperken, ik geloof niet dat dat uw mening is, maar houdt u er rekening mee, dat u niet over de personeelsinzet gaat en dat het ook niet nodig is om daar opmerkingen over te maken en dat het effect heeft op mensen, die zich in uw naam elke dag inspannen. Ik zeg dat in de breedte, omdat ik het af en toe terug zie komen in het debat en dat moet u echt niet doen met zijn allen, want het is te belangrijk om goed werkgeverschap te geven. Die mensen lopen echt hard voor ons met grote inzet. Het is n.a.v. van u, meneer Machielse, maar niet alleen aan u gericht, dat weet u. Ik vraag u allen om daar rekening mee te houden. Dank u wel.

Mevrouw Van Olst, VOOR: Ik begin bij het mobiele servicepunt. Dit amendement diende ik in met het CDA. Collega Van den Beukel lichtte dat al goed toe, dus hier sluit ik mij volledig bij aan. We kunnen nu uitbreiding van het aanbod, dat niet gemist wordt, nu beter niet doen. Hoe leg je dit uit als je volgend jaar of over 2 jaar weer moet bezuinigen? Tijdens de commissievergadering zei de wethouder, dat deze service is gekomen n.a.v. een vraag uit de raad en het staat inderdaad in het coalitieakkoord. Als dat nu de enige reden is, roep ik toch de collega's op om dit toch eens goed te overwegen om dit te schrappen. De heer Markus: De vergadering is al over tien. Ik snap alle vragen rondom het mobiel servicepunt, maar we hebben een commissie AB gehad, waar exact deze vragen ook zijn langs gekomen. We zijn nog geen maand verder en we gaan de discussie opnieuw doen. Ik zou de voorzitter willen oproepen om hier toch op toe te zien, dat we hier wat effectiever mee omgaan. Mevrouw Van Olst: Ik hoorde geen vraag aan mij. Wat vinden wij belangrijker? Willen we pubers uit de spotlight halen, maar wel een servicebus waarvan nog niet duidelijk is of hier behoefte aan is. In onze kinderrijke gemeente, waar ook zeker na coronaperikelen sociale en leerachterstanden zijn ontstaan, kunnen en mogen we de pubers niet uit de spotlight halen, zij zijn de toekomst. Ik heb gehoord van de heer Markus dat er geluiden op gaan, om een deel ervan veilig te stellen. Als dat de manier is om het binnen te halen, dan pas ik dat eventueel aan, maar het liefst natuurlijk alles. Ik wacht de reactie van de wethouder even af. Over het coalitieakkoord wil ik aangeven dat ik heel blij ben dat het idee besparen op verlichting sowieso wordt weg geamendeerd, daar ben ik erg dankbaar voor. Over de burgerparticipatie, dat zie ik ook wel als een mentaliteit, maar ik kan me voorstellen dat dit wel consequenties heeft, dus ik wacht graag het antwoord van het college af. De straatraces lijkt me een goed plan. Wat ik er wel bij bedenkt: waar zou zich dat dan heen gaan verplaatsen, die mensen die dat leuk vinden om te doen? Dan kom ik bij het lokaal adverteren. Er wordt meerdere keren gezegd: dit is niet kaderstellend. Ik vind het meer een soort steuntje in de rug naar de wethouder, want wij hebben namelijk ook een controlerende taak. Het is zeker niet op een persoon bedoeld dit, maar we hebben al heel lang heel veel vacatures en dan is het wel opmerkelijk, als je de Heraut open slaat, dat er gewoon geen vacatures voor één van de grootste werkgevers van Lansingerland in staan. Dat is de oproep die ik doe met deze motie. Ik hoop dat jullie hem toch willen steunen en dat de wethouder hem omarmt, dan kunnen we binnenkort snel resultaat zien, lezen of horen. De andere moties en amendementen, ik ben voor de gezamenlijke begroting natuurlijk, ik ben tegen het mobiele servicepunt, voor pubers in the spotlight, ik twijfel nog over het coalitieakkoord in stand, ik ben erg gecharmeerd over die verlichting, dus wellicht, ik wacht even de reacties af. De Noordeindseweg, ik ben altijd tegen heropening geweest, dus dat blijft zo. De moties, de uitvoeringstoets, dat vind ik echt iets waar het college over gaat. Ik vind ook de opmerking in het amendement bij de straatraces echt heel apart, dat dat erin staat, ik vind echt dat het college daarover gaat of de ambtenaren. Het intensiveren van het onderzoek uitkeringen, daar ben ik mede indiener. Volgens mij gaat het juist om het project van vooraf om daarmee goed aan te geven dat we met zijn allen weten wat er precies gedaan gaat worden. Hiermee voorkom je problemen. De efficiënte uitvoering wil ik graag het antwoord van het college

afwachten. Afval Koningsdag, dat lijkt me heel goed, ben ik voor. Het rijk moet betalen, daar twijfel ik over. Ik hoorde iemand zeggen: als je niets doet, gebeurt er ook niets. Dat weet ik nog niet, daar ga ik nog over nadenken. Dank u wel.

Mevrouw Den Heijer, D66: Ik probeer het tempo er een beetje in te houden, want voordat je het weet zitten we hier tot twaalf uur en dat zou echt niet nodig zijn, want we hebben het goed gedaan met elkaar de afgelopen tijd en daar zijn we als D66 heel erg blij mee. We hebben als coalitie samen opgetreden, we hebben als raad samen opgetreden, we hebben een paar lastige bezuinigingen kunnen terugdraaien met elkaar. We hebben ook nog een soort van dekking met elkaar gezocht. Laten we deze samenwerking vooral met elkaar doorzetten, met de raad maar ook met de griffie, dat hebben we heel fijn gedaan, laten we deze koesteren, zodat we samen op gaan naar dat ravijnjaar, misschien komt het dan allemaal toch weer goed. Wij hebben 2 amendementen ingediend, eentje samen met de hele raad en eentje met de coalitie. Wij waren toen al dik tevreden, dus wij zouden niet meer dingen indienen. We gaan zo even kijken welke we zouden kunnen gaan steunen of ik zal uitleggen hoe we daar naar kijken. In ieder geval de gezamenlijke sluitende begroting, we zijn daarin blij, dat hebben we al gezegd. Belangrijke punten voor D66 zitten hier in, zoals dat dierenwelzijn blijft bestaan, dat we ook de motie menstruatiearmoede, met dank aan de opletten-de collega's van de CU, daarin weer terug hebben en dat we dus ook die andere bewaakte fietsenstalling proberen te realiseren. We hopen dat we daar tot creatieve oplossingen kunnen komen, bijvoorbeeld door bedrijfsactiviteiten daar te plaatsen, zodat er ook een oogje in het zeil kan worden gehouden. Dierenwelzijn lijkt niet zo belangrijk, maar we vinden het toch wel belangrijk, dat we dat in onze gemeente goed regelen. Niet alleen maar om te reageren op overlast van dieren, maar ook vooral het dierenleed te voorkomen. In dat kader vroegen we ons af of we daar niet een soort van uitleg over kunnen krijgen, wat diegene nu precies gaat doen en wat het beleid daarvan is. Dus dat is een vraag aan de wethouder straks. Dan het coalitieakkoord, het amendement daarover, we hebben een paar punten in ons coalitieakkoord genoemd, we vinden het belangrijk, dat we die verder blijven uitvoeren, vandaar dat we dit hebben opgenomen in het amendement. Eén daarvan is duurzaamheid en klimaatmaatregelen, we vinden het erg belangrijk dat die terugkomen, hoe klein ze ook zijn. Dat is in ieder geval een heel belangrijk punt om daarin op te nemen. We hebben even moeten slikken v.w.b. de burgerparticipatie, om daar wat minder in te intensiveren dan we eigenlijk graag hadden gewild, maar we denken dat we op deze manier nog flinke investeringen kunnen doen om participatie op het niveau te brengen dat we willen allemaal. Dan ga ik langs de moties en amendementen die door andere partijen zijn ingediend, daar zal ik kort over zeggen hoe we daar in zitten. Dit was een bruggetje naar burgerparticipatie, want we vinden dat het een mentaliteit is en dat het een cultuur moet zijn, maar dat gaat allemaal niet vanzelf. Zeggen dat je een cultuur wilt, daar moet je ook wat voor doen, dus wij snappen heel goed, dat we daar extra in moeten investeren, daarom zullen we tegen het amendement van het CDA zijn. Dan eerst de samenleving dan de overheid, pubers in the spotlight, ja, het is heel lastig dat dit soort dingen niet door kunnen gaan, eigenlijk zou je natuurlijk al die bezuinigingen willen terugdraaien, in alles zit wat goeds wat je eigenlijk zou willen houden met elkaar, maar wij zijn eigenlijk in eerste instantie mee gegaan met de uitleg van de wethouder, dat veel van de doelstelling van pubers in the spotlight terecht zijn gekomen in andere programma's. We wachten de discussie even af, want we begrijpen nu dat er ook een programma is dat niet makkelijk kan worden overgenomen door iets anders, dus we zouden ons kunnen voorstellen dat dat er nog eentje is die we eruit halen en misschien dat die nog in het raadsbrede amendement kan worden gevoegd. We wachten even af hoe dat precies verloopt, maar dat zou er nog eentje kunnen zijn, waarvan we zeggen: dan moet die er nog bij. Dan nog de aanpak van de straatraces van WIJ. Ik denk dat we daar voor zijn. Wat mij een heel goede suggestie lijkt van de VVD, om dit te combineren met die andere motie, dat het samen met Zoetermeer kan worden opgepakt. Ik had iets van: waarom zijn het er 2 geworden? Mijn collega van de VVD verwoordde dat prima, dus ik ben het er helemaal mee eens. Dan over de Noordeindseweg. In het coalitieakkoord staat onderzoeken op basis van huidige inzichten noodzaak

heropening Noordeindseweg. Wij verwachten dat het college heel goed kan uitleggen hoe zij dit nou willen oppakken en hoe ze daarmee bezig zijn. Helemaal aan het eind van het begrotingsboek, staan enige zinnen over de uitwerking van het coalitieakkoord opgenomen, dat er ook iets met participatie zou plaats vinden, dus misschien dat de wethouder het iets meer kan uitleggen, zodat ook voor andere mensen duidelijker is hoe we dat gaan aanpakken. Dan geen mobiel servicepunt, daar zijn we tegen, genoeg over gediscussieerd. Dan de warme banden met Zoetermeer over de straatraces, ik voeg dat even samen met dat andere punt, dan hebben we er eentje, het rijk moet betalen en niet onze inwoners. Wij zijn ook niet zo happig op deze motie. We voelen mee met de intentie die hier achter zit, echter, dat sommige zaken onder gefinancierd worden betekent niet dat we het niet moeten doen. Het kan nog steeds heel belangrijk zijn voor onze inwoners. Ik noem bijvoorbeeld het recreatieschap. Wij vinden ook, dat het in de lobby met de VNG moet gebeuren en niet apart daarin optrekken, dat is echt niet nodig, wel nodig, maar niet doeltreffend. Dan de intensivering onderzoek bij aanvraag uitkering, de intentie is dat wij moeten voorkomen dat we dezelfde fout maken als bij andere overheden zijn gemaakt, als ik de indieners goed begrijp. Daar kunnen we ons iets bij voorstellen. We willen wel kijken wat het college aangeeft voor de haalbaarheid van dit verhaal. Ik heb er nog een paar te doen, ik hoop dat het tempo goed is, sneller kan het bijna niet, de rest heeft zoveel tijd genomen. Het lokaal adverteren. Ik zou zeggen: we vinden dat de motie misschien iets teveel over de uitvoering gaat, die discussie hebben we vaker met elkaar, maar ik weet dat er andere moties zijn aangenomen die nog veel meer over uitvoering gaan, dus dat vind ik eigenlijk geen argument, zo opportunistisch zijn we ook wel weer bezig, volgens mij. Ik geloof het nooit als mensen dat zeggen, de vorige keer was het ook zo. Ik kan me hier wel wat bij voorstellen, dat we hiermee iets gaan doen, maar ik dacht wel dat de wethouder de vorige keer een toezegging had gedaan, dat hij hiermee aan de slag zou gaan, dus misschien kunnen we dat nog op die manier bespreken, anders vind ik het een heel sympathieke motie. Efficiënt uitvoeren van taken, we waren de vorige keer al geïnspireerd door het betoog van de VVD over deze aanpak, dus hier gaan we volmondig in mee, helemaal prima. Behoud waarschuwings- en alarmeringssystemen, daar zijn we ook helemaal voor, goed doordacht, goed gebracht, prima. Dan prioriteit stellen m.b.v. uitvoeringstoets, ik geloof dat wij hier voor zijn. Laatst heb ik een lezing gehad van Japke D. Bouma, dat gaat altijd over taal en ik vond dit wel een hele goeie: je hebt portfoliomanagement integrale afweging. Allemaal van die woorden waar je een beetje jeuk van krijgt. Inhoudelijk is het prima, wij kunnen voor stemmen. Dan afvalinzameling op Koningsdag. Het zou natuurlijk goed zijn, dat je daar niet iets voor moet indienen. Het gaat niet om een groot bedrag, maar toch zouden wij hier geen voorstander van zijn, dat klinkt natuurlijk een beetje raar, want je wilt heel graag dit soort vrijwilligers en deze evenementen steunen. Maar tegelijkertijd denken we ook: er zijn nog zoveel andere evenementen en festivals die door vrijwilligers worden georganiseerd, waarom zou je dan een uitzondering maken voor dit deel. Natuurlijk heeft Koningsdag iets speciaals en zijn er heel veel vrijwilligers op de been, maar we willen dit eigenlijk niet. Wat we ernaast ook vinden, dat we allemaal proberen bewuster met afval om te gaan. Kunnen we niet op een andere manier met deze organisaties in gesprek hoe zij bewuster met hun afval om kunnen gaan. Is er niet een bijdrage mogelijk van de mensen die dat afval maken? Dat is hoe ons afvalsysteem in elkaar zit. De heer Van den Beukel: Dat laatste is interessant. Ik kreeg van iemand doorgestuurd een initiatief van de gemeente Rotterdam om jaarlijks een aanmoedigingsprijs uit te reiken aan sportverenigingen die bezig zijn op een circulaire manier met hun afval, dus daar kunnen we elkaar misschien wel vinden. Maar overigens vind ik u wel erg republikeins, mevrouw Den Heijer. Het ene evenement is toch het andere niet? U bent het toch met ons eens, dat Koningsdag toch een uniek feest is met een unieke plek in onze samenleving, dat mag je toch niet vergelijken met een gemiddeld muziekfestival, dat ook heel fijn en mooi is, maar wat niet die waarde heeft in onze samenleving. Mevrouw Den Heijer: Dat is wel een heel mooie discussie, die we hier dan met elkaar kunnen voeren, want ik weet dat niet. Die waarde van een Koningsdag is dan niet zo van belang, want het is een praktische uitvoering van een evenement en daar gaat het om. Het is niet dat het ene evenement belangrijker is dan het andere evenement. Ik kan me voorstellen dat er mensen zijn, die ken ik ook, die liever

naar een hardloopevenementje gaan dan naar Koningsdag. De heer Van den Beukel: Ik nodig mevrouw Den Heijer uit om eens een keertje samen met mij Koningsdag te vieren en ook op bezoek te gaan bij een Oranjecomité, want ik vind het toch wel bijzonder om die dingen met elkaar te vergelijken. Het is een evenement dat door 5 man wordt georganiseerd voor een heel dorp, voor 10.000 of 20.000 mensen, waar een hele massa op af komt, waarvoor veel sponsors moeten worden geworven, waar door de mensen die er gratis mogen komen ook rotzooi wordt gemaakt. Eigenlijk belasten we dus, als we dit niet zouden steunen, die paar mensen met heel veel extra kosten. Dat is toch echt een buitencategorie? Mevrouw Den Heijer: Waar het mij om gaat, is dat we met zijn allen ons bewuster moeten gaan maken over we met ons afval moeten omgaan. In dit soort evenementen moeten we daar aandacht voor hebben. Ik zou liever willen dan vergoeden, dat we met die organisatie in gesprek gaan. We hebben afvalcoaches, misschien kunnen die hier een rol spelen? Hoe kan je op een goede manier minder afval produceren op een evenement als dit? Kan je daar ook niet de mensen die op zo'n evenement afkomen daar meer bewust van maken, wat zij zelf voor afval produceren. Niet dat alles op die vrijwilligers terecht komt, maar ook op de mensen die daar aanwezig zijn. De heer Jumelet: Voordat we een hele discussie gaan krijgen over Koningsdag, ik neem aan dat mevrouw Den Heijer bekend is met de discussie van afgelopen jaar, dat Oranjecomités afhaken en dat wij eigenlijk het risico hebben gelopen, dat wij geen Koningsdag konden vieren op de wijze zoals we het nu gedaan hebben. Bent u het dan met mij eens, op het moment dat je die paar mensen die het organiseren, die mensen moeten we koesteren, met zulk soort dingen gaat belasten, dat mensen zeggen: joh, geef mijn portie maar aan Fikkie. Dat betekent gewoon op 27 april dat er geen Koningsdag is. Wilt u dat risico dan lopen? Dat u daarmee allerlei ideële dingen wilt gaan realiseren ten koste van een feest. Mevrouw Den Heijer: Dit zijn natuurlijk allemaal speculaties, daar kunnen we niet op ingaan. Zo groot is het bedrag nou ook weer niet. Ik wil alleen maar zorgen, dat wij meegaan in wat wij nodig hebben in deze wereld of in Lansingerland, dat we een duurzamere samenleving worden en daar draagt afval aan bij en ook hoe we daarmee omgaan. Ik zou liever willen kijken hoe we daar stapjes in kunnen maken dan gelijk zeggen: we gaan het vergoeden. Het gaat om een heel klein bedrag, maar het is wel een mooie discussie die een aantal waarden bij ons als partij raakt, dat vind ik wel mooi, dus daar moeten we misschien nog eens over doorpraten. Dat was tevens het laatste op mijn lijstje, een mooie afsluiting. Daar wil ik het bij laten, dank u wel.

De heer Markus, CU: Dan is het al vijf voor half elf, beste mensen. Tijdens een goede behandeling in de commissie hebben wij onze bijdrage gebaseerd op ons verkiezingsthema samen recht doen. Vanuit dit principe vinden wij dat iedereen mee moet kunnen doen, jongeren een veilige plek hebben om op te groeien, ouderen mee kunnen doen in de samenleving en dat initiatieven vanuit de samenleving gesteund moeten worden, we het bedrijfsleven een warm hart toedragen en ons in te zetten voor de schepping door God gemaakt. Verschillende voorgestelde bezuinigingen wilden wij daarom terugdraaien en het tekort op een andere wijze dekken. Dit alles heeft voor het overgrote deel zijn weg gevonden in het amendement van de coalitie en het CDA en het raadsbrede amendement. In beide amendementen staan voor ons belangrijke thema's zoals het blijven inzetten voor duurzaamheid, fietsveiligheid, Steunouder, uitvoering motie menstruatiearmoede, de Rotterdam-pas, maar ook thema's die wat minder belangrijk waren. Is dit erg? Wat ons betreft niet, want ons verkiezingsthema is niet voor niets: samen recht doen. Samen. Hoe mooi is het om als raad samen op te trekken en samen Lansingerland recht te doen. We kijken dan ook zeer tevreden en ook met trots terug op dit proces. Trots dat we samen met alle partijen de griffie en het ambtelijk apparaat gekomen zijn tot deze amendementen. Een goed signaal, ook naar onze samenleving, dat je ondanks de verschillen die er zijn toch met respect kunt komen tot overeenstemming en allemaal ook iets te laten. Over 2 punten bij de behandeling van de begroting hebben wij nog wat zorgen, beide hebben te maken met jongeren. Het eerste gaat over jongeren met psychische en psychosociale problemen, iets wat helaas steeds vaker voor komt, maar ook iets wat helaas door ons zorgsysteem onvoldoende wordt verholpen. De jeugd GGZ kent veel problemen. Eén van de oplos-

singen is een praktijkondersteuner GGZ bij de huisartsen, een manier om jeugdzorg lokaal aan te bieden. Hierop bezuinigen is dan ook niet logisch, maar gezien het feit dat deze praktijkondersteuners lastig te vinden zijn en te plaatsen en hier toch geld voor te reserveren is ook niet de juiste weg. We kunnen vanuit dat oogpunt dan ook instemmen met die bezuiniging, maar wel onder voorwaarde, dat de wethouder toezegt dat er onverminderd ingezet blijft worden op het werven van deze praktijkondersteuners en mocht hiervoor extra budget nodig blijken te zijn, dat hij hiervoor terug komt naar de raad. We zijn dan ook op basis van de commissie uitgegaan ervan uitgegaan dat hiervoor geen motie nodig is, dat bespaart tijd, of de wethouder dit kan toezeggen. Het tweede punt is eenzaamheid onder jongeren, ook helaas een probleem dat steeds meer toeneemt. De getallen variëren van 40 tot 70% van de jongeren die zich in mindere of meerdere mate eenzaam voelen. Als je deze getallen los laat op de 10.000 jongeren in Lansingerland praat je al snel over 4.000 tot 7.000 jongeren. Het voorkomen van eenzaamheid is dan ook zeer belangrijk voor deze groep. Zoals eerder aangegeven, wil het college hierop bezuinigen, door specifiek het programma Join Us, een onderdeel van pubers in the spotlight weg te strepen en wij zouden dat graag niet willen. Dit programma kost € 37.000 en wij stellen voor om alleen dit deel terug te draaien en de rest wel te bezuinigen. Aangezien alle partijen in deze raad jongeren een warm hart toedragen verwachten wij een unanieme steun en wij hopen dat het CDA het amendement hiervoor wil aanpassen en dat we samen deze bezuiniging kunnen terugdraaien. Daarnaast dienen wij als CU ook de motie over intensivering onderzoek aanvraag uitkering mede in. Het klinkt ook voor ons als CU aantrekkelijk om minder geld kwijt te zijn aan onterecht toegekende uitkeringen, maar graag zien we van tevoren een projectplan waarin het vertrouwensbeginsel plaats heeft en waarover de ASD, adviescommissie sociaal domein, advies heeft kunnen uitbrengen. Mocht het daarna uitgevoerd worden, is een terugkoppeling medio 2024 nodig om effectiviteit van een intensievere toets te beoordelen. Voorzichtig met zo'n nieuwe maatregel is hierop zijn plaats en daarom mede indiener. Wij stemmen ook voor het amendement en de motie over straatraces, laten we niet teveel discussies voeren over of het nou wel of niet in één kon, het bespaart tijd, stem gewoon voor. Ook voor het behoud van alarmeringssystemen. Wij stemmen ook voor de motie over afvalinzameling op Koningsdag. Hierbij wil ik ook het college oproepen: regel dit soort zaken gewoon zelf, dat scheelt moties. Het gaat om een paar duizend euro, fiks het gewoon, ik denk dat je hiermee de vrijwilligers een groot plezier doet. Ik hoop hierover in deze raad niet meer te hoeven spreken. Dan de amendementen en moties waar we tegen zijn. Wij zijn tegen het amendement over het mobiel servicepunt, een mooie aanvulling op het dienstenpakket, hier is uitgebreid over gesproken in de commissie AB en bij meerderheid aangenomen. Op dat standpunt blijven we staan, laten we alsjeblieft deze discussie niet opnieuw voeren. We zijn ook tegen het amendement om alle extra middelen voor burgerparticipatie terug te draaien, een deel van het budget is al teruggedraaid. Wij vinden goede burgerparticipatie belangrijk en we snappen ook dat daar extra middelen voor nodig zijn. We zijn ook tegen de motie over lokaal adverteren, dit vinden we echt uitvoering en geen taak van de raad om mee te bemoeien. Ik weet ook niet of het heel creatief is om in 2 plaatselijke kranten te adverteren. Ik vraag me af hoeveel mensen nog advertenties zoeken in de krant. Is mijn vraag, daar kunnen andere mensen anders over denken. Misschien is het een luxe, dat ik daar niet naar hoef te zoeken, dat zou zomaar kunnen. Dan de motie het rijk moet betalen. We snappen goed de frustratie die deze motie uit over het ongebreideld neerleggen van taken bij gemeenten door de rijksoverheid. We herkennen ook dat gemeenschappelijke regelingen kritischer kunnen kijken naar hun eigen huishoudboekje en niet alles zomaar weg kunnen leggen bij gemeenten. Om nu echter een onderzoek te laten uitvoeren welke taken er onder gefinancierd zijn en hier incidenteel € 30.000 voor vrij te maken, gaat ons echt te ver. Wij zien niet in wat we met deze inzet wel kunnen gaan oplossen. Als enige gemeente dit uitzoeken en naar Den Haag gaan, lijkt ons niet effectief. Wij geloven er echt nog steeds in om samen te blijven optrekken met de VNG, wellicht dat ze ooit wel een deuk in een pakje boter gaan slaan. Daarnaast gaat het ons ook te ver om de indexaties binnen gemeenschappelijke regelingen per definitie niet toe te staan, daar is veel over gesproken zonder hiervan de gevolgen exact te weten. We herhalen dan ook onze oproep richting het college: ga aan de slag

in de GR'en, houd ons op de hoogte en laat ons niet verrassen bij de begrotingsbehandeling van de GR'en, want dan zijn we te laat om dingen terug te draaien. Dan nog een paar twijfelgevallen. Allereerst de Noordeindseweg, graag horen wij van het college hoe deze bezuiniging zich verhoudt tot hetgeen in het coalitieakkoord staat, maar ook wat er in het collegewerkprogramma staat. Daarnaast twijfelen we ook over de efficiënte uitvoering van de VVD. Graag horen we van het college in hoeverre deze motie al uitgevoerd is. Tenslotte twijfelen we ook over de motie uitvoeringstoets. Wij snappen de geest van de motie, maar 2 twijfels. In hoeverre is er een uitvoeringstoets gedaan over deze uitvoeringstoets? Oftewel, dat kost ook gewoon capaciteit, ik ben even benieuwd naar een reactie van het college. Daarnaast: in hoeverre gaat dit leiden tot detaillistische discussies? Bijvoorbeeld een brug in de belangrijkste straat in Lansingerland, jongens, als we het over dit soort dingen gaan hebben, dat wil je toch niet als raad? Ik ben erg op zoek: gaan we niet ons boekje te buiten, gaan we discussie voeren over allerlei geneuzel? Aan de andere kant snap ik ook wel, dat als een motie effect heeft en er aan de andere kant dingen van de tafel vallen, wil je dat ook weten als raad. Dat is de worsteling die we hebben. Misschien is het een zoektocht die we moeten doen met elkaar, maar we zijn even benieuwd of het college wat kan zeggen over de uitvoeringstoets van de uitvoeringstoets. Dat was het voor nu.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik zal proberen om het nog korter te houden dan de heer Markus. Na de uitstekende behandeling, die we hadden in de commissie, zijn we daarna bij elkaar gekomen als 9 partijen en hebben we laten zien dat we ons niet alleen als links kunnen verenigen, maar dat we ons ook als 9 partijen in dit huis kunnen verenigen. Er zijn goede discussies geweest. Met het amendement van de coalitie zijn wij het niet eens, met name over de BOA's en de openbare verlichting, het is goed voor nachtdieren, daar kunnen we ons niet in vinden, maar de discussie was goed. De gezamenlijke sluitende begroting dienen we mede in, omdat daar heel veel dingen in staan, die ook wij belangrijk vinden: de gehandicaptenkaart, de Steunouders, de Rotterdampas, dierenwelzijn, menstruatiearmoede, complimenten aan de heer Markus die dat onderscept heeft en wat ikzelf niet gezien had. Wat ons betreft hadden we ook geen verdere moties of amendementen ingediend hoeven te worden, wij hebben dat als GL ook niet gedaan, we hadden een goede discussie, wat ons betreft was het klaar. Desondanks zijn er toch veel moties en amendementen ingediend en ik zal ze behandelen zoals de griffie ze heeft aangeleverd aan ons. Over de eerste 2 heb ik het gehad. Burgerparticipatie is een mentaliteit, van het CDA, daar zullen we tegen stemmen. Pubers in the spotlight, daar zullen we ook tegen stemmen. Aanpak straatraces van WIJ, ook daar zullen we tegen stemmen met als uitleg erbij: niet dat wij voor straatraces zijn, maar heel simpel, je verschuift het probleem. Op het moment dat je daar drempels aanlegt, dan kiest men voor de Randweg west of Oostmeerlaan of iets anders. De heer Markus: Ik wil nog terugkomen op pubers in the spotlight, wat vindt u van het tegenvoorstel om wel het deel van Join Us, eenzaamheid onder jongeren, om dat wel terug te draaien? De heer Ruijtenberg: Als het CDA het amendement wil aanpassen of als u een extra amendement erover indient die dat regelt, dan zullen we daar voor stemmen. De heer Meuldijk: De suggestie dat het zich verplaatst, dat blijft altijd een risico, maar dat wil toch niet zeggen, dat je dan maar niets doet? Dat zou betekenen, als er ergens winkeldiefstallen zijn, dat je niets doet omdat ze dan in andere winkels gaan stelen, dus we nemen maar geen maatregelen? Ik vind dat geen argument. Niet alle gebieden lenen zich zo goed voor straatraces als dit specifieke gebied qua bereikbaarheid, qua wegen, de weginrichting. Dat is echt niet overal hetzelfde. Ik zou willen zeggen: laten we daar waar het nu een groot probleem is aanpakken en breder dan alleen met deze maatregelen, dan maken we het in elk geval een stuk minder interessant en een stuk minder aantrekkelijk. Alle beetjes helpen, dit is een hele grote belangrijke stap. De heer Meuldijk: Dit was geen vraag, dit was een tweede termijn. Zoals ik heb gezegd: op het moment dat je het hier aanpast, dan verplaatst het zich verder. Als je dit wil aanpakken, moet je het beter aanpakken. Je zult toch, hoe vervelend het ook is, gezien alle capaciteit, in gesprek moeten gaan met de politie Rijnmond, je zal met de eenheid Den Haag moeten gaan discussiëren, maar niet dit soort dingen, die heel duur zijn en het uiteindelijk als enig

effect zal hebben, dat het zich gaat verplaatsen. Mevrouw Boonstra: Gisterenavond is er een informatieavond geweest voor de inwoners van Kruisweg en van Oosterheem. Daar waren onder meer politie en districtsofficier van Justitie bij naast de 2 burgemeesters. Ook daar kwam het onderwerp handhaving ter sprake. Zij zeggen keihard: wat wij kunnen doen, proberen wij te doen, inzet is niet altijd makkelijk te organiseren, we moeten werken met de middelen die we hebben. Als wij het amendement aannemen, is dat misschien een deel van de oplossing. Ik moet aangeven, dat de Cyclamenweg er ook in mee genomen wordt, daar wonen gezinnen met kinderen, die al fietsen. Je moet het niet op je geweten willen hebben, dat een straatracer daar tegenaan rijdt en dat er doden gaan vallen. Dat willen we voorkomen. De voorzitter: Dat is meer een termijn dan een interruptie. De heer Ruijtenberg: Ik heb ook geen vraag gehoord, waarvan akte. Ik wil er nog wel kort op reageren: straatraces vinden over het algemeen 's nachts plaats. Er zijn opvallend weinig kinderen die daar 's nachts fietsen naar school. Daar wil ik het bij laten als er geen interrupties hierover zijn. Dan betrouwbaar besturen Noordeindseweg, daar zullen we ook tegen stemmen. Wat ons betreft blijft de Noordeindseweg voor altijd dicht. Mobiel servicepunt, het amendement, daar zijn we ook tegen. Er is uitgebreid over gesproken in de commissie. We zien geen andere standpunten die ons op andere gedachten brengen, wij zijn voor een mobiel servicepunt, dus we zijn tegen het amendement. De motie benut de warme banden met Zoetermeer, als je tegen het amendement straatraces bent, kan je ook niet voor deze motie stemmen, dus we zijn tegen de motie. De motie het rijk moet betalen, wij hebben destijds voor gestemd voor de beroemde motie geen geld, geen Zwitsers. Daar waren we het mee eens. Deze motie gaat eigenlijk te ver, je gaat hier namelijk ook geen indexatie meer doen voor DCMR, de veiligheidsregio, voor de GRJR, voor alle die andere gezamenlijke regelingen, Hoefweg, was heel succesvol, gaan we ook niet meer indexeren, daar zijn we het gewoon niet mee eens. Ik wel een oproep doen aan L3B en WIJ, met uitzondering van de heer Van Doorn, stem 22 november op GL/PvdA want wij willen namelijk dat de korting op het gemeentefonds terug gedraaid wordt. Dan is dat verholpen. Ja, meneer Van Doorn doet iets anders, die gaat op zichzelf stemmen. Intensivering onderzoek uitkeringen, zelf mede ingediend. Het debat dat ik heb gevoerd met de heer Jumelet maakt duidelijk: we maken ons er echt zorgen over. Ik heb echt wel begrip voor de goede wil van de wethouder, ik ken de wethouder als een zeer warm en betrokken mens met het hart op de juiste plaats. Echter, het valt niet uit te sluiten dat er hier op een gegeven moment verkeerde dingen gaan gebeuren. We moeten het regelen vanuit vertrouwen en niet vanuit wantrouwen, vandaar de oproep, blij dat de CU het ook wil ondersteunen. Lokaal adverteren, hebben we mede ingediend. Als we zeggen: koop lokaal. Dan zeggen we ook: adverteer lokaal. Dus doe dat. Motie efficiënte uitvoering taken, in de eerste versie waren we tegen, omdat het ook korten op subsidies aangaf, dat vonden we een linke zin. Nu is het aangepast, nu kunnen we voor zijn. Efficiëntie vinden we alleen maar goed. Dan behoud waarschuwings- en alarmeringssystemen, het is een goed signaal dat we dat gaan doen, dus raadsbreed aangenomen. Prioriteiten stellen m.b.v. uitvoeringstoets, oordeel college, we willen van de wethouder horen wat ze daarvan vinden. Koningsdag, het sleutelwoord is 52. 52% van de Nederlanders is nog maar voor de monarchie, tegelijkertijd is 52% van de leden van GL/PvdA voor de afschaffing van de monarchie en de omvorming naar een parlementaire republiek. Wat ons betreft zeggen we: het probleem lost zich vanzelf op, op termijn. Dat was het einde. De heer Van den Beukel: Als we het dan voor u Quatorze Juillet noemen of een andere presidentiële feestdag, ook als de monarchie niet meer zou bestaan, zou u één grote nationale feestdag wensen. De heer Ruijtenberg: Zeker zouden wij een grote, nationale feestdag. We kunnen de akte van verlating nemen, dan hoeven we geen Quatorze Juillet te nemen. Of 1 mei, nou, meneer Markus. De voorzitter: Historisch hebben we al een keer afscheid genomen van een koning, daar komt het op neer. De heer Ruijtenberg: Even alle gekheid op een stokje, mevrouw Den Heijer heeft het terecht gezegd: er zijn nog heel veel andere evenementen die ook vrijwilligers hebben. Waarom pakken we er 1 evenement uit, ik begrijp dat u vanuit historisch belang Koningsdag echt belangrijk vindt, alle respect voor u. Maar wat mevrouw Den Heijer zegt: sommigen gaan graag naar een hardloop--wedstrijd, de halve marathon Oostland, of ze gaan graag naar een wielervedstrijd of andere

evenementen, waarom die dan niet? Als het gaat over gelijkheidsbeginsel, als je de ene doet, moet je de andere ook doen.

De voorzitter: Daarmee zijn we aan het eind van deze eerste termijn van de raad. U heeft daar twee uur en achtendertig minuten over gedaan. Minus een inspreker, maar die was er niet schuldig aan, kan ik vertellen. Ik roep het college op: houd het kort. Ik heb 5 vragen gehoord en niet meer dan dat en in de commissie is er al heel veel gewisseld. Waar de race gelopen lijkt, hoeven we ook niet al te veel meer te zeggen. Wel aan de wethouders om de waarschuwing, de informatie die de raad nodig heeft om de consequenties van sommige besluiten te overzien, goed kenbaar te maken.

Beantwoording college

Wethouder Fortuyn: Dank u wel, geachte raadsleden. Om de spreektijd van het college te verkorten, zal ik in de algemene beschouwing even heel kort reageren op het compliment dat ik naar jullie wil maken. Met name naar de raad, maar ook naar de griffie. Dit is het proces, dat we precies willen met elkaar. Dit is iets, dat de raad haar taak als kaderstellend, budgetrecht hebbend en controlerende taak, dat laatste moet nog gebeuren, dat dat in verantwoordelijkheid opgenomen is door de handschoen op te pakken. Ik denk dat het mooi is, dat we met elkaar dit proces doorlopen hebben. Daar ben ik dankbaar voor namens het hele college, dus het college hoeft geen dankwoorden meer uit te spreken. Dit vind ik wel optima forma van de democratie, ook hoe de verschillende amendementen en moties zijn samengesteld. Neemt niet weg, dat we niet moeten vergeten dat ondanks alle nuances die aangebracht worden, terecht jullie als kaderstellende en beleidsverantwoordelijke uiteindelijk wel € 3 mln bezuinigd hebben. Die pijn zit er gewoon, laten we dat niet vergeten, die hebben we niet weg gepoetst. Dan even naar de inhoud, amendementen, gezamenlijk één sluitende begroting, hoe breed is dat gedragen. Het is echt 1 amendement, het is heel breed gedragen en daar gaan wij uiteraard geen bezwaar tegen hebben. Het is een nuance, het is de taak van u om die nuances aan te brengen en andere accenten te leggen. Echter, 1 opmerking t.a.v. de voetnoot, het staat er cursief onder, dat zijn de fietsenstallingen. Het kan niet zo zijn, dat wij 2 fietsenstallingen volledig kunnen bemannen door dit te doen 7 dagen per week, 24 uur per dag. Nu chargeer ik een beetje. Wij gaan met creativiteit om, we gaan onderzoek doen of we het met ketenpartners of op een andere manier kunnen invullen. Biesieklet is het nooit gelukt, wij gaan proberen een poging te doen. Garantie heb ik niet, we gaan ons maximaal inzetten, we hebben € 2 ton, dus we kunnen meer dan alleen niks. Amendement coalitieakkoord, daar hebben we geen enkel bezwaar tegen. Dan de laatste die ik heb, betrouwbaar besturen Noordeindseweg. U vraagt om argumentatie waarom het college het toch ingebracht heeft om het af te voeren. Wij hebben in de afgelopen jaren het gebied rondom de Noordeindseweg vernieuwd, de woningbouw aan de Mereneilanden, Naardermeerstraat, het is volledig tot wasdom gekomen, de Sterrenweg is helemaal aangepakt, er waren toentertijd veel bezwaren, ook de wegkwaliteit lag heel erg laag, en tegelijkertijd is een grote onderneming verplaatst die met zwaar vrachtverkeer in die regio reed. Wij hebben in de afgelopen jaren nauwelijks tot niet enig probleem ervaren met de wegeninfrastructuur, zoals we die nu hebben. Dat heeft ons doen besluiten om in het kader van die € 3 mln bezuinigen deze ook af te voeren. U heeft gelijk, dat er in het coalitieakkoord staat dat er een onderzoek aan de basis moet liggen om dit definitief te openen of sluiten. Die toezegging staat in het coalitieakkoord. Ik laat het aan u over, maar als u de wens heeft om het onderzoek te doen, dan gaan we dat uitvoeren met de vraag: wilt u een budget van € 30.000 voor dit onderzoek vrij maken? Ik heb hiermee de antwoorden gegeven. De heer Markus: Incidenteel, neem ik aan? Wethouder Fortuyn: Dat is incidenteel.

Wethouder Hoek: Pubers in the spotlight, hier veel aan de orde geweest, ik denk dat de discussie voor zich spreekt. We hebben een aantal alternatieven, maar die zitten meer in het vrijwillige kader, maatjes en dat soort zaken. Het project waar we het nu over hebben, is wel professioneel

opgetuigd. Het zijn ongeveer 20 jongeren per jaar, die we daarmee helpen. Er is een knip te maken, wat mij betreft, dus ik kijk naar het CDA. Ik zou aanraden om die knip ook inderdaad te maken om Join Us professioneel uit te blijven rollen. Alle zaken die in pubers in the spotlight aan de orde komen, komen ook straks weer tot zijn recht in het nieuwe jeugd- en jongerenbeleid. We hebben woensdag een catch-up gehad en daar hoeft u zich geen zorgen over te maken. De heer Van Doorn: Dus als ik het goed begrijp bereiken we 20 jongeren? Of zijn het 20 evenementen, die we organiseren? Voor € 36.000 per jaar. Wethouder Hoek: Nee, het gaat om 20 jongeren en meestal wisselt zo'n groep na een jaar. Dus we bedienen 20 jongeren. Dat zijn dan wel de jongeren die kampen met eenzaamheidsproblemen, problemen van psychische aard, dus echt wel de jongeren die echt professionele hulp goed kunnen gebruiken. De heer Van Doorn: Als ik het goed begreep had het juist te maken met jongeren die professionele hulp niet nodig hadden, maar in eenzaamheid zaten zonder dat daar een heel traject verder aan vast zat. Hoe moet ik dit dan duiden? Wethouder Hoek: U moet het als volgt duiden. Als jongeren in eenzaamheid zijn, dan heb je er juist een project voor nodig om deze jongeren adequaat in de samenleving deel te laten nemen. Het is een beetje kip of ei verhaal. De heer Azzouzi: Begrijp ik het goed, als wij de investering doen, dat kan ons helpen met de taakstelling op jeugd? Wethouder Hoek: In ieder geval blijven we dan Join Us houden. Ik weet niet in hoeverre u dat een taakstelling noemt. Join Us kan blijven bestaan en we kunnen adequaat hulp bieden aan jongeren, die in psychische nood zitten en eenzaam zijn. Dan de motie efficiënte uitvoering taken. Om hiermee efficiënt om te gaan, of het nou om wettelijke taken gaat of om niet-wettelijke taken, dat is niet aan de orde. We proberen natuurlijk altijd efficiënt om te gaan met geld. De vraag is echter wel: doen we dat in voldoende mate wanneer we dat vergelijken met andere gemeenten? Dan heb ik een verhelderende vraag: kan het college de motie als volgt interpreteren, dat we richting de kaderbrief 2025 een objectief beeld van de uitvoeringskosten van alle taken taakvelden maken en hoe deze zich verhouden tot andere, vergelijkbare gemeenten om zo een feitelijk beeld te hebben waar grote verschillen zijn en waar we ons het beste op kunnen richten. Dit kan bijvoorbeeld via een benchmark en dat we dan de uitkomsten onderdeel laten uitmaken van afwegingen bij de kadernota 2025. De heer Machielse: In basis kan de VVD zich vinden in de uitleg van het college, mits, dat is een vraag aan de wethouder, er wel met nadruk wordt gekeken in de overwegingen van deze motie genoemde zaken in de overhead. We kunnen de uitvoering gaan benchmarken, maar waar deze motie specifiek op doelt is de overhead. Als dat de toelichting van het college is qua interpretatie, dan zijn we het erover eens. Wethouder Hoek: Dat is helder, dat kunnen we zeker doen. We zien hier ook een connectie met een motie van WIJ en L3B, het rijk moet betalen. Deze wensen zijn mogelijk te combineren, maar daar zal mogelijk de burgemeester straks nog het e.e.a. over zeggen. Dan de motie intensiveren onderzoek bij aanvraag uitkeringen. Die ontraden wij. De motie berust onterecht op de veronderstelling dat er extra streng wordt beoordeeld aan de poort. Het is juist dat er aan de poort duidelijk wordt gekeken om problemen achteraf te voorkomen. Het is absoluut niet zo, dat de gemeente aanvragers bestempelt als potentiële fraudeurs. Absoluut, dat is niet aan de orde. Het college beoogt juist de dienstverlening richting de uitkeringsgerechtigden verder te verbeteren door het verbeteren van het rechtmatigheidsonderzoek, zodat er zorgvuldiger kan worden getoetst. In mijn optiek kan je daar niet op tegen zijn. Het uitdiepen van de precieze hulpvraag is ook belangrijk, zodat we een aanvrager ook nog op andere gebieden verder kunnen helpen en een sterkere focus op directe begeleiding naar werk behoort ook tot de uitvoering. De heer Azzouzi: Ik wil de wethouder vragen: waarom wordt dit niet toegepast in het huidige proces van uitkeringen? Is de wethouder bereid om ons te informeren over de stand van zaken m.b.t. deze taakstelling en de uitvoering daarvan? Wethouder Hoek: Natuurlijk willen we u straks informeren over wat het ons oplevert, uiteraard, dat is geen enkel probleem. Waarom doen we het nu wellicht iets minder? Dat heeft te maken met personeelsgebrek en ook dat we echt met elkaar hebben gekeken: zit er nog ruimte in om aan de ene kant mensen beter te helpen en aan de andere kant uitkeringen te voorkomen? De heer Azzouzi: Kan ik dit antwoord als toezegging interpreteren? Wethouder Hoek: Dan wil ik wel weten wat u als toezegging interpreteert nu. De heer Azzouzi: Wat in de motie staat aan rapportages, dat de raad aangehaakt blijft over de

stand van zaken, deze intensivering. Wethouder Hoek: Uiteraard, maar daar gaat u ook zelf over. Het lijkt me logisch op het moment dat we deze weg ingaan, dan vind ik het wel mijn taak om na verloop van tijd te evalueren en u op de hoogte te brengen van de stand van zaken en of het oplevert wat we met elkaar gehoopt hebben. Dat betekent dat we mensen veel meer adequaat kunnen helpen. De heer Azzouzi: Dat zie ik niet als een harde toezegging, ik heb geen antwoord op mijn vraag. Wethouder Hoek: Wat wilt u concreet toegezegd hebben? De heer Azzouzi: Wat in de motie staat aan rapportages, in december het plan en begin 2024. Wethouder Hoek: Nee, dan zou ik de motie omarmen. Ik geef nu uitleg hoe wij erin zitten en ik hoop u te overtuigen van het feit dat het niet zo is, dat we echt een klopjacht, een investiga-achtige onderzoeken gaan leiden om mensen, nee, dat is niet het geval. Het is zoals ik het zojuist heb uitgelegd. Daarnaast, GL zegt: kunt u garanderen dat we geen fouten maken? Dan wordt beleid maken wel erg lastig, als ik hier aan de voordeur moet beloven dat met het implementeren van nieuw beleid nooit fouten gemaakt zullen worden, dan nemen we geen voorstel meer aan. Natuurlijk proberen we samen met de ambtenaren, die zitten precies op dezelfde golflengte, we proberen dat te voorkomen, maar ik kan het niet toezeggen. De heer Ruijtenberg: Ik hecht er waarde aan, dat als de wethouder mij citeert, dat hij me dan correct citeert. Ik heb niet gezegd: kunt u uitsluiten dat er fouten gemaakt worden? Want fouten maken we allemaal, gelukkig. Ik heb gezegd: kunt u uitsluiten dat er geprofileerd gaat worden? Een profilering is iets anders dan een fout. Wethouder Hoek: Dat kan je nooit toezeggen, denk ik. Kunt u mij dat toelichten, wat verstaat u precies onder profilering? De heer Ruijtenberg: Dit gaat wel heel ver. Profilering is dat je gaat kijken naar bepaalde vormen, dat kan afkomst zijn of burgerlijke staat of arbeidsverleden of opleidingsniveau, dat soort dingen, die je zwaarwegend mee gaat nemen in je overwegingen om uitkeringen wel of niet toe te kennen. Dat is profilering. Wethouder Hoek: Daar kan ik volmondig op zeggen: nee, dat gaan we niet doen. Maar kan ik het 100% uitsluiten? Dat is een lastige. Je hebt te maken met mensen. Mensenwerk werkt soms zo dat er weleens een fout gemaakt wordt dan. Maar natuurlijk is dat nooit onze doelstelling en willen we dat te allen tijde voorkomen. Dat is toch logisch? U gaat toch niet van mij verwachten, dat ik zeg: nee, dat is helemaal het doel. De heer Ruijtenberg: Profilering kan door mensen gedaan worden, maar het kan ook gedaan worden door een algoritme in te bouwen ergens en dat is bij de belastingdienst gebeurd. Kunt u toezeggen en uitsluiten, dat er geen algoritme ingebouwd wordt? Wethouder Hoek: Dat ga ik u toezeggen. Wat kan het toch simpel zijn. Lokaal adverteren, dat laat ik aan de raad. Ik vind het op zich goed om te verkennen, om te kijken hoe we de lokale mediapartners meer kunnen betrekken en creatiever kunnen inzetten om vacatures ingevuld te krijgen, maar het is aan u als raad om deze motie ofwel aan te nemen of niet aan te nemen. De motie prioriteiten stellen m.b.v. de uitvoeringstoets, hoe zit het dan met de uitvoeringstoets van de uitvoeringstoets. Dat is een goede vraag, wij omarmen deze motie ook. Het zorgt ook wel voor meer bewustwording m.b.t. ambtelijke capaciteit en ook de financiën. Wij zien dit wel als een goed instrument om ook die prioritering op een goede manier in te vullen, in de zin dat het niet constant gaat over wat nou eerst gaat, maar op het moment dat u met een voorstel komt u zich realiseert: wat betekent het nou voor de ambtelijke capaciteit. Het voorkomt wellicht ook dat we vaak zaken hier aanbrengen, zonder dat we weten dat we ook zaken naar achteren moeten schuiven. Die bewustwording, daar zijn we wel naar op zoek. Dan de POH'ers, u vraagt dezelfde regeling als met de BOA's. Ik kan u toezeggen bij deze: we boeken de bezuiniging in, we zullen door blijven gaan met het werven. Op het moment dat we een geschikte POH'er hebben, dan komen we boven die 2, dan gaan we naar de 3, dan zullen we terugkomen bij u voor een extra kredietaanvraag. Dank u wel.

Wethouder Muis: Ik ga proberen het kort te houden, maar ik gebruik de tijd die ik nodig heb. Twee amendementen m.b.t. burgerparticipatie, ik wil daar het volgende over zeggen. Amendement coalitieakkoord in stand in één pakket. Het college investeert in een uitvoeringsprogramma burgerparticipatie om de organisatie en het bestuur te helpen te werken in het licht van de door u vastgestelde visie op burgerparticipatie. Het werken volgens de kaders van de visie gaat niet vanzelf, daar is al aan gerefereerd. Het is een proces van leren, proberen, vallen, opstaan en vooral door-

gaan op de ingeslagen weg. We hebben gezamenlijk, college, ambtelijke organisatie en raad de ambitie om het steeds beter te doen samen met onze inwoners. Dat vraagt om een investering in kennis, houding en aanpak. Het college zal roeien met de riemen die u als raad geeft in het amendement en we zijn in elk geval blij dat er met de bijstelling in dit amendement nog steeds ruimte blijft om een boost te geven aan burgerparticipatie en te blijven intensiveren. De heer Azzouzi: Het college zal roeien, wat betekent dat precies? Wethouder Hoek: Dat betekent, de raad stelt het kader, die stelt hier budget voor beschikbaar en we gaan binnen dat budget kijken wat er mogelijk is, maar ik zal u vast zeggen: als het niet toereikend is, komen we gerust bij u terug met een verzoek. Laten we ervan uitgaan, dat het niet nodig is, maar het is wel direct een bruggetje naar het volgende amendement, van het CDA. De heer Van den Beukel: Wat vindt de wethouder van burgerparticipatie van een warm pleidooi voor burgerparticipatie, het zonder participatie van burgers het plots wijzigen van beleid m.b.t. de Noordeindseweg. Ik bedoel het niet flauw, maar ik meen oprecht, dat er mensen zijn die zeggen: dit gaat te plotseling, ik ben hierdoor overvallen, dit voelt niet als een bestuur dat mensen meeneemt. De voorzitter: Dit gaat wel ver op de inhoud van het onderwerp en niet zozeer op de begroting. Wethouder Muis: Ik was ook niet van plan om hierop in te gaan, want volgens mij is dit een heel ander onderwerp. Ik maak wel even een bruggetje naar het amendement van het CDA, burgerparticipatie is een mentaliteit. Daar ben ik het helemaal mee eens, het is in eerste instantie een houding, zo u wilt een verandering van mentaliteit. Om te zorgen dat het niet blijft bij een positieve houding, maar dat het echt cultuur wordt van college, organisatie en uw hele raad is het nodig dat dit tot in de haarvaten wordt doorleefd en toegepast door iedereen en daar is die intensivering voor nodig. In lijn met de vergelijking van zojuist over roeien met de riemen die we hebben, die de raad het college geeft, als we dit amendement aannemen, dan hebben we dus wel een boot, maar dan hebben we geen riemen meer om mee te roeien. Als u zelfs nog verder terug wilt, wat het amendement aangeeft, dus nog eerdere investeringen terugdraaien, dan denk ik ook dat we de denkbeeldige reddingsvesten niet meer kunnen veroorloven. Volgens mij is dit over de burgerparticipatie. Dan kom ik bij iets leuks, het raadsbrede amendement gezamenlijk een sluitende begroting. De complimenten zijn al gegeven, ik wil alleen even benadrukken, dat m.b.t. het voorzetten van het beleid dierenwelzijn de raad duidelijk een vooruitziende blik had. Op basis van alle inspanningen van afgelopen jaar zit Lansingerland bij de top 3 genomineerden voor de diervriendelijkste gemeente van Nederland. Wanneer het amendement wordt aangenomen straks neemt het college u graag mee in de stappen die we al hebben gezet, want we zijn er het afgelopen jaar druk mee bezig geweest en horen wij graag de wensen die u heeft voor het vervolg. Dan ga ik naar de straatraces. Er is al ontzettend veel over gezegd en gediscussieerd over de handhaving, over de fysieke maatregelen. We zijn blij dat de raad zo gedegen en bewust hierbij stil staat, het budgetrecht en ook weloverwogen een keuze wil maken, wetende welke overwegingen hierbij een rol spelen. De brug aan de Europasingel, dat die pas later wordt vervangen, even een kleine technische opmerking daarbij, het amendement gaat uit van vervanging over 4 maanden, maar dat is 7 maanden, want de planning van de brug is om het over 3 maanden op te pakken, een verschuiving van 4 maanden maakt dat 7 maanden. Verder is het college van mening, dat we heel erg uit moeten kijken, omdat het ingrijpend is voor omwonenden als die brug niet tijdig wordt vervangen en afgesloten moet worden, maar het is aan u als raad om hier een verstandige keuze over te maken. De heer Markus: Ik ga zeker niet over de brug beginnen in de belangrijkste straat van Lansingerland, maar dit vind ik dus precies een voorbeeld van wat ik hier niet wil bespreken als het gaat om de uitvoeringstoets. Of het nou aan het begin van het jaar plaats vindt of aan het eind van het jaar, dat zal me worst wezen. Als we dit soort discussies hier in de raad gaan voeren, dan kan ik op een briefje geven, dat we nog een paar avonden bij kunnen boeken. Als dit de bedoeling is van de motie uitvoeringstoets van de indieners, dat hoor ik graag, dan zullen wij tegen stemmen. Wethouder Muis: Dat was een opmerking gericht aan de raad zelf. Ik neem direct de motie mee, samenwerken met Zoetermeer tegen straatraces, gericht op de warme banden met Zoetermeer, die kunnen wij omarmen. Namens het college wil ik wel benadrukken, dat de samenwerking al goed is, steeds beter wordt op vele terreinen. De heer Machielse: Zou de

wethouder in kunnen gaan op wat we precies anders gaan doen dankzij deze motie van L3B. Als de warme banden er inderdaad al zijn, zoals de wethouder aangeeft en de samenwerking al zeer intensief is, wat verandert deze motie dan werkelijk? Wethouder Muis: Wat verandert dit? In die zin verandert het dat u als raad zich uitspreekt en bekrachtigt wat u graag ziet gebeuren. Daarmee is de motie overbodig, ik wil he wel zeggen, maar we begrijpen ook de behoefte van partijen om hier kracht bij te zetten met een motie. Wij zien het als een steun in de rug. Nodig is het niet, want we gaan het al doen. Degenen die bij de bijeenkomst waren, waar de heer Meuldijk aan refereerde, burgemeester, raadsleden van Zoetermeer willen dit oppakken met Lansingerland, willen financieel of anderszins bijdragen, dus volgens mij gaat het helemaal goed komen. De heer Machielse: Ik begrijp dan ook goed, dat u het niet ziet als een belediging of een wantrouwen naar uw huidige inzet in de samenwerking met Zoetermeer. Wethouder Muis: Zeker niet, wij zijn altijd bereid om te proberen dingen nog beter te doen, ook al gaat het goed. Je hoeft niet ziek te zijn om beter te worden, volgens mij gaat het de goede kant op. Dan resteert nog de motie afvalinzameling. Dat leent zich echt voor een uitgebreide beeldvorming en technische toelichting, maar dat gaan we niet doen. Het ging hier om een extra, extra, extra incidentele bijdrage. De motie roept op tot een extra, extra, extra structurele meerjarige bijdrage. Ik begrijp dat u dit als raad waarschijnlijk heel graag wil, dan gaan we daar naar kijken. Maar het feit dat wij dat niet zomaar kunnen regelen heeft ermee te maken, dat u over het geld gaat. Twee, wij zullen ook moeten toetsen of dit wel kan en mag, er werd al door partijen naar gevraagd: kun je 1 partij op basis van Koningsgezindheid deze kosten kwijt schelden? We hebben te maken met vergunningen, daar heeft iedereen zich aan te houden, wij zijn wethouders, wij moeten de wet hier handhaven met elkaar en zorgen dat wij regels maken die mogen. Dus als u deze motie aanneemt, gaan wij toetsen of kan wat u hier vraagt. Dank u wel.

Wethouder Cnossen: Ik heb 2 punten waarop ik vanuit het college graag op wil reageren. Door 2 partijen zijn vragen gesteld over de inspraak van Welzijn Lansingerland. De heer Van den Beukel had de wethouder heel goed begrepen in de commissie: wij sturen op onze doelen, die wij graag willen bereiken met de subsidie aan Welzijn Lansingerland. Jammer dat er nu misverstanden zijn. Ik hoor vertellen: we gaan korten op vrijwilligers. Helemaal niet, het is een knop, sorry dat ik in detail ga, activiteiten vrijwilligers, coachen van participatie van kandidaten onder nieuwkomers, dus een heel andere tak van sport. Welzijn Lansingerland, de doelen die we daarmee willen bereiken liggen vooral op de ouderen, ontmoeting van ouderen, daar worden ze ook op gesubsidieerd. We hoorden ook iets over Primera, we hebben een meerjarige subsidie voor deze locatie toegekend, zodat zij ook zekerheid hebben dat ze een huurovereenkomst kunnen sluiten. Ik vind het jammer dat dat beeld toch weer wat verstoord is, maar weet dit bij het college in goede handen. Een ander punt waar ik wil wijzen op doelen, die we willen bereiken, is het mobiel servicepunt. Met elkaar heeft u de samenlevingsvisie vastgesteld. Wat draagt er bij aan een inclusieve samenleving, waar inwoners misschien wat minder mobiel zijn, misschien ook niet zo handig met digitale toestanden richting de gemeente. Wat draagt eraan bij, dat een mobiel servicepunt, dat bij mensen aan de deur komt, waar je met je rollator even heen kan, waardoor je ook zelfstandig je zaken kunt regelen. Dat is het doel van het mobiel servicepunt. Het is jammer dat we de discussie in de commissie over doen, want beide kanten kwamen goed aan de orde, maar dit punt is ook voor u als raad om deze doelen te bereiken. Dan bedenken: een plek in het verzorgingshuis. We merken dat als andere groepen plekken zoeken in het verzorgingshuis voor een activiteit, dat dat heel erg moeilijk is. Die plekken zijn er niet. Daarnaast kan je ook niet met 1 plek af, want er zijn meer groepen die dan bediend moeten worden. U weet, als de gemeente bepaalde service aanbiedt, moeten wij de privacy waarborgen voor mensen, die daar het gesprek over voeren met onze ambtenaren. We moeten ook zorgen voor de veiligheid van de ambtenaren, dus er komt heel wat meer bij kijken dan alleen maar in een kamer gaan zitten en daar iets aanbieden. Met een mobiel servicepunt maken we een stap vooruit. Waar we in Bleiswijk het servicepunt hebben gesloten, de Snip, coronatijd, bij de nieuwe

Snip hebben we besloten om het niet meer open te doen, maar wel die stap vooruit te maken om alle kernen te bedienen met een mobiel servicepunt.

De voorzitter: Ik vraag de heer Blonk het voorzitterschap op zich te nemen, zodat ik mijn beantwoording kan doen.

De voorzitter, de heer Blonk: Het woord is aan de burgemeester.

Burgemeester Van de Stadt: Twee korte opmerkingen en een motie die nog aan mij is. Een korte opmerking over het straatracen, het is goed gezegd, de wethouder gaat kijken naar de weginrichting, dat is iets anders dan de handhaving, die ligt bij mij, die is ook gisteren onderdeel geweest van het betoog. Er is door de politie heel duidelijk aangegeven, dat het gebied heel aantrekkelijk is en dat het dus met technische maatregelen, dat zou een drempel kunnen zijn, maar ook een slagboom, dat het werk van de politie om te handhaven eenvoudiger zou maken. De kenmerken van het gebied lokken straatraces uit en je wilt dat voorkomen. Dat wil niet zeggen, dat het zich niet verplaatst. Tegelijkertijd wil ik aansluiten bij het raadslid van Zoetermeer, het feit dat je weet dat het heel moeilijk is en het feit dat je weet dat het waterbedeffect er kan zijn, wil niet zeggen dat je niets moet doen. Dat is wel belangrijk bij handhaving. Dat over die motie, de verkeerszaken liggen bij de wethouder natuurlijk. Dan hadden we het over de motie geen geld, geen Zwitsers, het rijk moet betalen, niet onze inwoners. De heer Van den Beukel heeft daar al op gereageerd en dan herken ik iemand die in de Tweede Kamer werkt, want daar heb ik ook 7 jaar rond gelopen. Ik kan u zeggen: het beeld van veel Kamerleden bij gemeentelijke inspanningen op financieel gebied is niet gunstig. Dat wordt ook vaak bevestigd door raadsleden, die zelf ook hun eigen gemeente erg inefficiënt vinden en zeggen: het kan allemaal wel goedkoper. En gemeenten die de OZB laag houden, want die geven voor Kamerleden aan: zij hebben dat geld niet nodig. Dus meer geld bij de Tweede Kamer is echt een fundamenteel probleem. Ik denk dat de heer Van den Beukel dat eigenlijk goed onderbouwd heeft. Het geldt ook andersom: geen Zwitsers, geen geld. Dat hebben we bij de veiligheidsregio concreet gezien, waar Rotterdam een forse korting heeft gegeven omdat wij jarenlang, wij als regio, veel minder aan de veiligheidsregio uitgaven dan we kregen. Dus die discussie is ook een gevaarlijke discussie om met het rijk te voeren. Er zit ook een bredere discussie achter in VNG verband, namelijk dat wij als gemeente in beginsel ernaar streven dat budgetten niet vast liggen. De Kamer is ertoe genegen om budgetten wel vast te leggen: dit moet u daaraan besteden. Daarmee krijg je een situatie van een manoeuvreerruimte van gemeenten om zaken met elkaar te combineren of het één, waar je misschien een gunstiger profiel hebt, uit te wisselen waar je misschien een minder gunstig profiel hebt. Dus u beperkt ook uw eigen beweegruimte. De heer Azzouzi: Ik wil u vragen of wij ook risico lopen als wij de motie waarschuwings- en alarmerings-systemen aannemen, dat het rijk geld van ons gaat vragen: geen geld, geen Zwitsers. Burgemeester Van de Stadt: Dat is gelukkig een rijkstaak. Met deze motie ben ik heel blij, omdat die volgt op een oproep van de directeur van onze veiligheidsregio. Ik denk dat degene die voor ons verantwoordelijk is, voor de veiligheid van onze inwoners, oproept tot iets wat hij nodig heeft, dan ben ik heel blij dat de raad eensgezind zegt: dan staan wij daarachter. Die rekening ligt bij het rijk, want het is een rijkstaak en daar roepen we toe op. De discussie is echt wel gevoelig. Dat wil niet zeggen, dat het college het niet eens is met de strekking van wat de heer Van Doorn zegt. De motie geen geld, geen Zwitsers is een volstrekt logische. Op een aantal punten kennen we de discussie, de omgevingswet, onderwijshuisvesting, we weten dat de budgetten volstrekt onvoldoende zijn voor het bouwen van een goede school. De heer Van Doorn heeft daar natuurlijk groot gelijk in. We zouden daar ook een stevige lobby op willen voeren, zeg ik met een knipoog, maar het is wel belangrijk dat we dat soort signalen geven. We zijn het echt wel eens met elkaar. In de letterlijke zin zou ik deze motie zeker niet willen aanraden, wel zou ik willen aansluiten bij wat wethouder Hoek heeft gezegd, dat wij voor u richting de kaderbrief 2025 een objectief beeld van de uitvoeringskosten van alle taken en taakvelden maken en hoe deze zich verhouden tot andere gemeenten en een feitelijk beeld

opbouwen. We hebben een redelijk goed beeld van waar wij tekortschieten en waar wij geld overhouden. Dan is er ook geen duur onderzoek nodig. Als er onderzoek naar nodig is, voor de veiligheidsregio hebben we gebruik gemaakt van Berenschot, die heel diep in het gemeentefonds zit, waar zitten de gelden, waar zitten de sub-clusters, die hebben er brede ervaring mee, zo iemand zouden we echt kunnen vragen dat te doen, dat kost ook geld, maar geen € 30.000. Dan zouden we de bedoeling van de heer Van Doorn kunnen overnemen en u een goed beeld kunnen geven. Dan kunt u daar bij de kadernota een oordeel over vormen, op welke punten wij een signaal willen geven in onze budgetten, zoals de heer Van Doorn dat in de motie zegt. De heer Van Doorn: Dat onderzoek, dat is in een vorige motie al eens in opdracht gegeven aan het college. Dan bevreemdt het mij, dat we die informatie nu niet hebben, zodat ik er nog een keer om moet vragen. Het is helemaal niet ongebruikelijk om naar een opdrachtgever of naar elkaar uit te spreken: we hebben het geld niet meer, we geven een signaal af, dat wij niet stoppen met het werk, maar dat je een bepaalde indexering niet meer uit betaalt en dat je aan hen vraagt: los dat vierkant op. Dat is niet iets heel raars, ook niet in overheidsland, ook niet in de Tweede Kamer en zeker niet bij het ministerie van financiën, want daar hebben wij namelijk regelmatig mee te maken met de organisatie waar ikzelf voor werk. Ik ben niet heel gevoelig voor een soort bangmakerij, dat wij als Lansingerland enorm in de problemen komen als we ons verzetten tegen alsmaar die rekening bij de inwoner neer te leggen. Wilt u daar nog op reageren? Burgemeester Van de Stadt: Dat is het deel waar ik het echt eens ben met de heer Van Doorn. Ja, we hebben echt wel een redelijk beeld van waar we tekort komen en waar niet. Dus € 30.000 om dat uit te zoeken en te gaan beschrijven is niet echt nodig om aan uw wensen tegemoet te komen. Er zijn punten waar we zien, dat er echt een discrepantie is tussen het geld dat wij krijgen en de taken die wij moeten uitvoeren. Wij als Lansingerland, maar ook breder de gemeenten in Nederland. Op die punten gericht actie ondernemen en welke vorm dat heeft, dan kunnen we het er bij de kadernota over hebben, want volgens mij kunnen we dat prima in beeld brengen, ook zonder. Het gaat mij meer om: pas op, het effect dat het kan hebben. Niet over wat de heer Van Doorn zegt, dat ik bang zou zijn, dat we bang zouden zijn of moeten zijn om tegen het rijk te zeggen: dan doen we het lekker niet. Daar heb ik echt geen moeite mee. Dat is waarom ik zeg: doe deze motie even niet. Ik hoop dat de toezegging, die wethouder Hoek en ik hier gedaan hebben op beide punten voor u voldoende zijn om bij de kadernota deze discussie voort te zetten op basis van informatie. Het derde had ik tussendoor ook mee genomen. De heer Jumelet: Ik heb nog een vraag gesteld n.a.v. de motie rondom afval en dan meer in algemene zin. Ik had van de burgemeester daar wel een antwoord op verwacht. Ik weet niet of de burgemeester dat behandelt, maar de motie die wij indienen rondom de uitvoeringstoets, daar had ik ook nog wel even een reactie verwacht, omdat een aantal fracties heeft gevraagd. Burgemeester Van de Stadt: De uitvoeringstoets heeft wethouder Hoek beantwoord, als dat niet voldoende is, moet wethouder Hoek terug komen, want dat is zijn portefeuille. Over Koningsdag, het gaat over afval. Het algemene principe is, de enorme belasting door wet- en regelgeving voor het organiseren van activiteiten, dat punt deel ik geheel met u. Of dat moet betekenen, dat je ook financieel moet gaan bijdragen, dat is apart omdat u over die budgetten gaat, dat maakt het ingewikkeld. Dan zegt u terecht: als u dat wil, gaan we dat gewoon doen en dan gaan we dat regelen, want het gaat niet om een bedrag dat op de begroting geamendeerd zou moeten worden. Dat regelen we echt wel binnen het totale budget, hoe dat budget aan het eind van het jaar uitkomt, weet je toch niet. Het kan geregeld worden, heeft wethouder Muis gezegd, maar het principe van de afvalinzameling is echt aan u. Het algemene principe maakt het makkelijker in wet- en regelgeving, help ze erbij, dat zit bij onze evenementencoördinator, daar doen ze ontzettend hun best, maar u krijgt wel een opeenstapeling, want waar ik de avondvierdaagse mee geholpen heb, is betaalde verkeersregelaars omdat zij met het knelpunt zaten dat het evenementenveld onder water was gelopen. Toen wij hebben gezegd: dat gaan wij doen, wij gaan proberen dat te verhalen op de verzekeraar, ik weet niet hoe dat afgelopen is, maar in ieder geval die verkeersregelaar. Dan zeg ik tegen de heer Markus: probeer het te regelen, daar moeten we geen motie voor indienen. Maar dat soort wensen komen. Ik heb met de avondvier-

daagse van Bleiswijk ook die discussie, dat is ook belangrijk. Dan valt het voor het college niet meer uit te maken: waar ligt uw grens? Ik begrijp wat de heer Markus zegt, ik wil er niet over spreken, regel dat. Ik zeg u: dat doen we echt, zoals we bij de avondvierdaagse hebben laten zien. Maar we komen ook af en toe bij u voor duidelijke signalen. Dan helpt zo'n motie gewoon om met elkaar duidelijk te hebben wat u van ons verwacht aan inzet voor dit soort partijen. Dat geeft ook een beetje juridische rugdekking in de zin van: waarom de één wel en de ander niet? U heeft wat meer vrijheid daarin dan wij hebben. Volgens mij is dat nog een aanvulling op Koningsdag.

De voorzitter: Volgens mij zijn we aan het einde van de eerste termijn. Ik maak weer plaats voor de voorzitter van de raad.

De voorzitter, burgemeester Van de Stadt: Met dank aan de heer Blonk, die altijd paraat staat om mij te vervangen. Dank u. Heeft u behoefte aan een schorsing voordat we aan de tweede termijn beginnen? Het antwoord is: ja. Hoeveel minuten? We doen 10 minuten, dan zijn we precies om half twaalf hier terug.

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering, we zijn toe aan de tweede termijn van de raad. Er is een aantal wijzigingen, dus ik ga een nulde termijn doen voor degenen, die een nieuwe of gewijzigde amendement of motie willen indienen. Daarna in de tweede termijn vraag ik u om alleen in te gaan op dingen waar u uw standpunt gewijzigd heeft. Alles wat u al gezegd heeft over voor of tegen is afgeschoten daarmee.

De heer Van Doorn, L3B: Wij willen graag een motie indienen, dat heeft alles te maken met het amendement Noordeindseweg. Wij hechten er toch waarde aan, dat dat onderzoek gedaan wordt en daar is een motie voor nodig. Ik zal niet de overwegingen doen, die komen straks in de tekst.

M2023-028 Onderzoek Noordeindseweg in 2024

Roept het college op een definitief onderzoek uit te laten voeren naar de noodzaak van de heropenstelling van de Noordeindseweg in noordelijke richting en de raad over de uitkomst hiervan te informeren vóór het zomerreces 2024. Hiervoor incidenteel geld en capaciteit vrij te maken met een maximum van € 30.000 en dit te dekken uit de algemene reserve.

De heer Van den Beukel, CDA: Ik wil graag het amendement pubers in the spotlight wijzigen n.a.v. de gedachtewisseling in de eerste termijn. Ik lees graag het gewijzigde amendement voor.

A2023-036 Join us tegen eenzaamheid

De raad van de gemeente Lansingerland, in vergadering bijeen op 2 november 2023, indieners stellen het volgende amendement voor, waarbij de volgende beslispunten van het raadsvoorstel worden gewijzigd. De Begroting 2024-2027 vast te stellen, met dien verstande dat ombuiging 4.7 Jeugd: Stoppen met Pubers in de Spotlight voor wat betreft het onderdeel Join Us wordt teruggedraaid (2024: € 37.000, 2025: € 37.000, 2026: € 37.000 en 2027: € 37.000) en dit te financieren uit het resterende structurele begrotingssaldo. Een bedrag van € 1.258.000 aan de algemene reserve te onttrekken ter dekking van incidentele mutaties in 2024 en het positieve saldo van de jaarschijf 2024 van de Begroting van € 221.000 toe te voegen aan de algemene reserve, met dien verstande dat het positieve saldo van de jaarschijf 2024 gewijzigd door dit amendement wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Het negatieve saldo van de jaarschijven 2025, 2026 en 2027 (respectievelijk € 1.248.000, € 11.356.000 en € 13.102.000) van de meerjarenbegroting te onttrekken aan de algemene reserve, met dien verstande dat dit amendement financieel verwerkt wordt in de jaarschijven 2025, 2026 en 2027.

De voorzitter: Ik begrijp nu waarom dit één van de laatste vergaderingen is van onze notuliste, een hele opgave.

De heer Azzouzi, PvdA: Na de toezegging van wethouder Hoek wil ik onze motie m.b.t. intensiveren onderzoek bij aanvraag uitkering intrekken.

De voorzitter: Is dit het volledige pallet aan amendementen en moties? Ja.

Tweede termijn

De heer Azzouzi, PvdA: Ik ga de moties en amendementen doorlopen die ik nog niet heb gehad. Burgerparticipatie, daar stemmen wij tegen. Het gewijzigde amendement van het CDA pubers in the spotlight, daar stemmen wij voor, dat steunen. Betrouwbaar besturen, na horend de wethouder stemmen wij tegen. Benut de warme contacten met Zoetermeer, daar stemmen wij tegen. Het rijk moet betalen niet de inwoners, daar stemmen wij tegen. Efficiënt uitvoeringstaken, daar stemmen wij tegen. Mobiel servicepunt, tegen. Afval Koningsdag, voor. Dank je wel.

De heer Van Doorn, L3B: Voor ons blijven nog 2 punten over. Voor de Noordeindseweg hebben we net een motie ingediend, wij hechten veel waarde aan de richting die in het coalitieakkoord staat en afspraken die we erin geuit hebben, willen we nakomen. Wij denken dat dit een belangrijke stap is om tot zorgvuldige besluitvorming te komen. Het tweede zat op Join Us, ook met de toelichting van de wethouder over het bereik kunnen wij die gaan steunen. Verder heb ik mijn licht laten schijnen over alle andere moties en amendementen, dus daar wilde ik het bij laten.

De heer Van den Beukel, CDA: Vier punten. Lokaal adverteren, fijn dat de wethouder dat omarmt, dus daar kunnen we voor stemmen. Welzijn voor ouderen, dank u wel voor de opheldering, wethouder. Ik merk wel licht tussen uw beantwoording en die van inspreker, dus ik wens u een goed gesprek toe en minder licht de volgende keer. Pubers in the spotlight, fijn dat we daarover hebben kunnen spreken. Dank ook voor de scherpe inbreng en de vragen van de heer Markus. Daarmee hebben we samen weer wat goeds gedaan voor onze jongeren, met name voor de eenzame jongeren. Tot slot de Noordeindseweg. Fijn dat collega Van Doorn een motie hierover indient om in elk geval het stuk onderzoek goed te gaan doen en dat niet patsboem te gaan doen. Ik denk dat dat belangrijk is, anders was de burgerparticipatie van de rails gereden. Ik roep wel de collega's op, die de motie steunen om tegelijkertijd het amendement te steunen. Waarom? Als je recht doet aan het onderzoek, dan houdt je rekening met de mogelijkheid dat de uitkomst is: de Noordeindseweg moet naar het noorden open. Als je bij voorbaat nu het budget weg haalt, dan maak je de ruimte daarvoor kleiner, dat geeft een signaal af. Laten we de ordentelijke weg van uw richtinggevende coalitieakkoord volgen en inderdaad eerst onderzoeken en dan pas besluiten over het budget, dat lijkt me wel zo goed. Dank u wel.

De heer Jumelet, WIJ: Een aantal punten. Ik hecht eraan, ik wil meneer Blonk mijn excuus maken als hij zich geschoffeed zou voelen als voorzitter van de commissie AB, dat was niet mijn bedoeling. Ik hoop dat hij mijn excuus aanvaardt. Ik hecht er toch wel aan, het staat hier zo mooi in de hal, artikel 1, daar hechten wij als fractie heel veel aan. De suggestie die gedaan werd dat wij zouden willen profileren aan de voorkant m.b.t. de uitkeringen, dat werpen wij verre van ons. Rechtmatigheid staat bij ons hoog in het vaandel en daar hoort geen profilering bij. De heer Ruijtenberg: Is de heer Jumelet zich ervan bewust, dat de motie is ingetrokken en dat elke discussie overbodig is geworden n.a.v. de beantwoording van de wethouder? De heer Jumelet: Ik ben bekend met het feit dat de motie is ingetrokken, maar omdat er een suggestie werd gedaan in de eerste termijn, hecht ik er toch wel even aan om duidelijk aan te geven waar wij staan. Misschien leidt dat

tot enige vermoeidheid bij u, maar ik hecht er toch wel een aan, al was het alleen maar voor de analen van deze gemeente. Tot slot de moties en amendementen. Wij zullen voor de motie stemmen die L3B indient m.b.t. de Noordeindseweg. We hebben daar wellicht een vooringenomenheid als het gaat om de mening wat ermee zou moeten gebeuren, maar wij doen ook recht aan het coalitieakkoord door het onderzoek te doen, dus wij zullen voor de motie stemmen maar tegen het amendement. M.b.t. pubers in the spotlight, de versmalling die het CDA heeft aangebracht in het amendement, fijn, dank u, wij zullen dat steunen want belangrijk dat dat onderdeel goed een plek krijgt in het geheel. Tenslotte nog een opmerking m.b.t. mijn motie m.b.t. de uitvoeringstoets richting de collega's van de CU en wellicht anderen. Ik ben het met u eens, we moeten voorkomen dat we teveel op detail gaan zitten en als kruideniers gaan zitten, wel of niet. Maar het gaat ons echt om een volwassen manier keuzes maken en niet zeggen tegen het college: hier heeft u een opdracht, zoek het maar uit en vervolgens wordt gezegd: we hebben er geen capaciteit voor. Wij vinden dat wij zelf mee moeten beslissen over hetgeen er al of niet moet worden gelaten om nieuwe dingen te realiseren. Dank u wel.

De heer Blonk, L3B: Meneer Jumelet, hartelijk dank voor de excuses, ze zijn welgemeend aanvaard.

De heer Machielse, VVD: De gewijzigde moties en amendementen zijn koren op de molen van de VVD, wij zien uit naar de stemming. Dank u wel.

Mevrouw Van Olst, VOOR: Ik ben blij met het positieve advies op mijn steuntje in de rug, het adverteren. Dank u wel daarvoor, ik ben benieuwd naar wat eruit komt. De motie, het onderzoek naar de Noordeindseweg, dat vind ik niet nodig, ik stem tegen. Het rijk moet betalen, daar stem ik ook tegen. De burgerparticipatie wordt hem ook niet. De rest was al eerder beantwoord. De heer Van den Beukel: Ik ben vaak wat onbeleefd m.b.t. het noemen van mede indieners, dus in de vorm van een vraag. Mevrouw Van Olst, bent u zich ervan bewust, dat u mede indiener bent van het amendement tegen eenzaamheid onder jongeren en ook dat de heer Markus dat steunt en de heer Ruijtenberg? Mevrouw Van Olst: Ja, maar daar was ik al voor. Dat heeft u aangepast en daar ben ik natuurlijk voor. Daar ben ik zeker voor, absoluut. Dank u wel.

Mevrouw Den Heijer, D66: Wij hebben niets meer toe te voegen aan de eerste termijn, dus laten we over gaan tot stemmen.

De heer Markus, CU: Wij hebben wel nog wat toe te voegen. Ik dank alle collega's voor de flexibiliteit rondom Join Us, mooi dat we dit als raad gerealiseerd hebben. Laten we streven naar minder eenzaamheid onder jongeren, dank daarvoor. Even rond de uitvoeringstoets, die stem laten wij nog in het ongewisse, wellicht dat wij u verrassen. Het is toch leuk om een beetje een cliffhanger te hebben om tien voor twaalf. De Noordeindseweg, wij zullen zeker voor de motie stemmen, ik denk dat het goed is om het op die manier af te handelen, maar wel tegen het amendement. De rest komt wel bij de stemming.

De heer Ruijtenberg, GL: Ik wil het nog over 2 dingen hebben, het gewijzigde amendement van de heer Van den Beukel, die wij mede indienen. Ik wil de heer Van den Beukel bedanken voor zijn bereidbaarheid om hem aan te passen en de heer Markus voor zijn scherpe suggestie om het op die manier aan te passen. Ik denk dat dat goed recht doet. Dan de motie van de heer Van Doorn over de Noordeindseweg. Wij zijn tegen heropening van de Noordeindseweg, dus wij zullen uiteraard ook tegen deze motie stemmen.

De voorzitter: Vanuit het college is er geen reden, geen aanleiding meer om te reageren en daarmee kunnen we de suggestie van mevrouw Den Heijer opvolgen en overgaan naar de stemming. Terwijl we dat technisch in orde brengen, zeg ik u dat de volgorde doorgaans is op indiening, maar

er is 1 uitzondering. Het amendement burgerparticipatie is een mentaliteit, van het CDA, direct na het coalitieakkoord in stand in één pakket, omdat die een verlengde daarvan is. Dus in volgorde van indiening, maar nummer 35 komt na nummer 33 en daarna 34 en dan 36. Het wordt klaar gezet. Ja, we kunnen beginnen. Eerst de amendementen, dan het voorstel, dan de moties.

A2023-032 Gezamenlijk één sluitende begroting

De voorzitter: U heeft het lang spannend gehouden, meneer Ammerlaan. Met algemene stemmen aangenomen.

A2023-033 Coalitieakkoord in stand in één pakket

De voorzitter: Met 27 voor en 2 stemmen tegen is die aangenomen.

A2023-035 Burgerparticipatie is een mentaliteit, de verantwoordelijke samenleving

De voorzitter: Voor 9, tegen 20, die is verworpen.

A2023-034 Betrouwbaar besturen Noordeindseweg

De voorzitter: Voor 5, tegen 24, die is verworpen.

A2023-036 Join us tegen eenzaamheid

De voorzitter: Met algemene stemmen aangenomen.

A2023-037 Eerst denken dan doen: nu geen mobiel servicepunt

De voorzitter: Voor 10, tegen 19, die is verworpen.

A2023-038 Aanpak straatraces

De voorzitter: Voor 27, tegen 2, die is aangenomen.

Voorstel: begroting 2024-2027

De voorzitter: Het zijn 8 beslispunten, ik ga ervan uit, dat u weet waarvoor u stemt. Het gaat over het aannemen van de begroting 2024-2027. Die is met algemene stemmen aangenomen en daarmee heeft de gemeente voor volgend jaar weer budget. Verder moeten we nog naar het rijk, hè, meneer Van Doorn?

M2023-021 Het rijk moet betalen, niet onze inwoners!

De voorzitter: 15 voor, 14 tegen, die is aangenomen.

M2023-022 Samenwerken met Zoetermeer tegen straatraces

De voorzitter: 23 voor, 6 tegen, die is aangenomen.

M2023-023 Afvalinzameling op Koningsdag

De voorzitter: Dat is 24 voor, 4 tegen, die is aangenomen.

M2023-024 'Prioriteiten stellen met behulp van een uitvoeringstoets

De voorzitter: 19 voor, 10 tegen, die is aangenomen.

M2023-025 Waarschuwings- en Alarmeringssystemen

De voorzitter: Het zogenaamde WAS. Die is met algemene stemmen aangenomen.

M2023-026 Efficiënte uitvoering taken

De voorzitter: Met 28 voor en 1 tegen is deze aangenomen.

M2023-027 lokaal adverteren

De voorzitter: Voor 11, 18 tegen, die is verworpen.

M2023-028 Onderzoek Noordeindseweg in 2024

De voorzitter: 26 voor, 3 tegen, die is aangenomen.

6. Sluiting

De voorzitter, om 23.58 uur: Daarmee zijn we aan het eind van deze stemming en ook aan het einde van deze vergadering, net voor twaalf uur. Dank u wel voor uw inspanningen. Ik sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 30 november 2023,

de griffier,

drs. Eveline Hamelink-van Rens

de voorzitter

drs. Pieter van de Stadt

Verslag opgesteld door Marianne Jansen, Lothassa Secretarie, met behulp van geluidsopname.